

Sid 2 **LEDAREN:** När församlingar inte längre är lika i det materiella blir följden lätt att både de fattiga och de rika församlingarna isolerar sig.

TORSDAG 13 DECEMBER. NR 50/2012

Lucia får kraft av att mötas
Sidan 20

Läger ger äktenskap nytändning
Sidan 4

Pakistanier upptäckte två under
Sidan 11

Öppet för alla
Sidan 2

Saker och ting slumrar vid Pedersöre kyrkas fot

I det anrika tingshuset intill Pedersöre kyrka lagras 1700- och 1900-talsmöbler om vartannat. Tanken att göra huset till ett museum för domstolsväsendet lever ändå kvar. **Sidan 8**

Meningsfulla hårda paket
Sidan 12

Metodister i Sverige vill bli finlandssvenskar
Sidan 5

Nykarlebyskeppet seglar in från sydväst
Sidan 5

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Allmänligt i kyrkan 2.0.13.

KP TROSBEKÄNNELSEN som används i kyrkan är svår. Inte bara språkligt, utan också svår att leva efter.

I dag kan man väl konstatera att slutklämmen, den som handlar om kyrkan, hör till de knepigaste. Vi tror på en enda, helig, allmänlig och apostolisk kyrka.

Förmågan att få ihop den krutladdningen är kanske inte helt och hållet något som har med tidsanda att göra. Men i splittersamhället som snart går in i 2013 är utmaningen snarast enorm.

KYRKANS världsliga strukturer och reformer har ältats hela året. Nu är det budgettider och än en gång får församlingarna, och i förlängningen de folkvalda förtroendevalda, stava på satsen om kyrkans väsen. I det här fallet är det mera konkret, och leder till att budgetmoment både lyfts in och stryks. En av de sorgligare för Kyrkpressen, vårt stift och församlingarna i fråga är Raseborgs och Kimitoöns församlingars beslut att inte längre ge alla sina medlemmar Kyrkpressen.

För det är här, när de ekonomiska förutsättningarna för kyrkan hårdnar, som själva grundtanken börjar provas på allvar. Kyrkostyrelsen har ökat trycket på församlingarna och kräver nu att de ska betala in pensionspengar för att täcka de framtida behoven. De pengarna tas, som någon uttryckte det, vid själva källan – det vill säga i samband med skatteintäkterna och räknas alltså inte på de utbetalda lönerna.

Det leder i sin tur att de allra flesta församlingar tvingas dra åt svängremmen ännu ett hål. För många börjar situationen bli ohållbar.

OCH DÅ skorrar utsagan om "en enda" kyrka onekligen lite falskt. När representanter för en församling i kyrkomötet sitter och grubblar över var man ska ta pengarna ifrån, drar det ett sus genom salen när ett annat ombud undrar om man inte kan betala bort alltsammans på en gång. Det är bara att erkänna faktum: kyrkan är allmänlig, ja, men dess ansikte är inte detsamma från församling till församling när man ser till resurserna. Den är inte heller det helt och hållet ens när man ser till det andliga kapitalet och teologin. Till skillnad från den frikyrkliga församlingssynen ser den lutherska kyrkan på sina församlingar som celler i en och samma kropp. En församling är inte den minsta enheten i organisationen kyrkan, församlingen är kyrkan.

MEN NÄR församlingarna inte längre är lika i det materiella vittnar också tanken om kroppens helhet. Reaktionen blir lätt isolering. Isolering för "att man kan" eller för "att man inte kan". Då byggs skyddsmuren runt den egna församlingen: mitt, eget, lokalt. De rika gör sina egna satsningar, för sina egna församlingsbor, med sina egna pengar. De fattiga sparar på det gemensamma och allmänliga. Kroppen blir cell, cellen blir min. Men det håller inte, varken teologiskt eller ekonomiskt.

Kyrkans medlemmar flyttar, de är "allas". De må vara planterade i en orts andliga drivhus – men inget predestinerar dem att stanna där. De är ingen privategendom utan kyrkans pulserande blod.

"Kroppen blir cell, cellen blir min."

PROFILEN: MARTIN GLADER

"Det är fel att ett minskande antal församlingsmedlemmar tyngs av en stor andel av det gemensamma finländska kulturarvet."

Fler än nu måste ta ansvar

Han växte upp på en levande prästgård. Sin karriär har han gjort som företagsledare. Nu är Martin Glader kyrklig förtroendeman och talar för fler frivilligsatser i församlingen och för att staten tar sitt kulturhistoriska ansvar för kyrkor och begravningsplatser.

TEXT OCH FOTO: ROLF AF HÄLLSTRÖM

– Det ligger där borta, vid förra posten, säger **Martin Glader** och pekar mot butiksraden i Pojo kyrkoby, bakom det ståtliga kommunhuset i vit marmor som står öde och tomt sedan Pojo blev en del av Raseborg.

– Att kommunhuset inte behövs är som om vi Pojobor inte heller skulle behövs. Det tär på självkänslan, säger Glader. Just den här dagen ska det för övrigt grundas en byaförening för kyrkbyn.

På diakonins dagcenter "Postilla" är det liv i luckan. Ett vardagsrum, öppet fem dagar i veckan för alla som behöver ett, ingen frågar varför man kommer. I fjol räknade man över fem tusen besök. Måndagar och torsdagar serveras mat för två euro. Ett loppis intill ger intäkter som delvis täcker hyran.

Den enda anställda är värdinnan. Utan dussinett frivilliga som ställer upp i ur och skur skulle det inte gå ihop.

– Värdinnan avlönas helt med bidrag utifrån, församlingens utgifter är blygsamma, konstaterar Glader som också är det öppna vardagsrummets direktionsordförande.

Han skulle bli biologilärare men kom att gå en prepkurs till Tekniska Högskolan för att hålla en kompis sällskap. Han klarade inträdesprovet också och blev diplomingenjör och senare företagschef. När han för tio år sedan pensionerade sig från jobbet som VD för ett industriföretag med fabrik också i

Pojo åkte han först till Virojoki i östligaste Finland. Därifrån paddlade han i havskajak hela vägen till Torneå, 1300 kilometer.

Han har rört på sig förr. Sju av sina företagsledarår jobbade han i Sverige som chef för ett företag som exporterade tunnplåtprodukter till småhustak och industrierhallar. Själva tunnplåtsteknologin sålde han till fjärran marknader, från Kanada till Australien. Under de sju åren med över tusen resedagar utomlands skedde många kulturkrockar. De lärde honom en viktig grundsats:

– Utgå inte från att saker är så som du tror att de är.

Stark sammanhållning

Glader är uppvuxen i Pernå som prästbarn, först i kaplansgården med handpump för kallvatten i köket som enda bekvämlighet, men ganska snart i en nyrenoverad prästgård. På den tiden var prästgården ett nav i bygdens liv. Folk kom och gick, det var dop och vigslar, kringresande predikanter tog in där.

– Varje födelsedagkalas var en stor familjeträff mellan prästfamiljerna i grannförsamlingarna, säger han. Svenska riksdagsgruppens generalsekreterare **Björn Månsson** som var kaplanspojke på den tiden brukar tala om "Pernå stift".

Att gå i kyrkan på söndagarna var inget påtvunget för Martin och hans

två systrar. Kristliga Gymnasistgruppen KGG i Lovisaskolan var en okomplimerad fortsättning på barnatron. KGG som finlandssvensk företeelse lever fortfarande kvar i form av Höstdagarna i Tammerfors.

Ekonomi i obalans

När han flyttade till Pojo för sju år sedan blev han snabbt invald i de kyrkliga förtroendeorganen. Ett privat företag har en handlingsfrihet som församlingen med sin demokratiska struktur saknar. Det är olika saker men båda helt okej, menar Glader.

– Företag och församling har föresatt samma redovisningssystem.

Raseborgs kyrkliga samfällighet är väl skött. Att ekonomin är skral beror

KYRKPRESSEN KONTAKTA REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör
May Wikström
tfn (09) 612 615 33/
040 153 0313
may.wikstrom@kyrkpressen.fi

Redaktion i Helsingfors
Sandvikskajen 13
00180 Helsingfors
Tfn (09) 612 615 49
Fax (09) 278 4138

E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktion i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A
68600 Jakobstad
gsm 050 585 6460

Redaktörer:
e-post: fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Rolf af Hällström
tfn (09) 612 615 53

Tomas von Martens
tfn 046 8782 665

Johan Myrskog
tfn (09) 612 615 52

Johan Sandberg
(Österbotten)
gsm 050 585 6460

Sofia Torvalds
tfn (09) 612 615 54

Webbredaktör:
webbred@kyrkpressen.fi

Layout:
Malin Aho

Utgivare:
Fontana Media Ab

Bank:
Sampo
IBAN: FI34 8000
13011585 40
BIC: DABAFIHH

Paradbild:
Johan Sandberg

Tryck:
Botnia Print,
Karleby

KYRKPRESSEN ANNONSINFORMATION

Annonredaktör:
Erika Rönngård
tfn (09) 612 615 50,
annons@kyrkpressen.fi

Annonspriiser:
Färg 2,05 €/spmm
Svart-vit 1,65 €/spmm
Moms 23% tillkommer

Radannonser:
4,50 €/rad inkl. moms.

Familjeannonser:
1 €/spmm inkl. moms.

Kyrkpressen utkommer normalt på torsdagar och inlämning av annonser sker senast torsdag veckan före.

För mera detaljer se mediekortet **www.kyrkpressen.fi**

Annonsförsäljning:
e-post: fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi

Björn Sten,
gsm 0400 012 390

Leif Westerling,
gsm 050 329 4444,
fax (09) 278 4138

Jonny Åstrand,
tfn (06) 347 0608,
gsm 0500 924 528,
fax (06) 347 1018

Prenumerationer och adressändringar:
tfn (09) 612 615 50,

prenumeration@kyrkpressen.fi.

Adressändring sker automatiskt via din församling då du gör flyttanmälan. Om du har prenumererat via Kyrkpressen kontaktar du oss.

Prenumerationspriser:
Finland & Norden 68 €
Utlandet 83 €

på att skattebasen sviktar när en procent lämnar kyrkan varje år och konkunkturerna är dåliga. Då Ekenäs, Karis och Pojo gick samman gjorde man enligt Glader en miss.

– Vi gick in med fel kyrkoskatt, den borde ha varit närmare 1,7 som i Pojo, kanske 1,6.

Nu är den 1,45 som i dåvarande Ekenäs. Att skattebasen minskar ser han egentligen inget slut på. För att få balans i ekonomin måste församlingarna avstå från olika saker. Och göra mer på frivillig väg, som i "Postilla".

För samfälligheten är det värre. Det är både dyrt och fel att ett minskande antal församlingsmedlemmar tyngs av en stor andel av det gemensamma finländska kulturarvet.

MED FACIT i hand har Martin Glader levtt "ett slumpmässigt liv med få egna beslut".

– Varken kyrkor eller begravningsplatser kan säljas. Här måste staten komma in förr eller senare.

Lösningssmodellen kunde hämtas från Sverige där staten betalar många miljoner i året just för att hålla de gamla kyrkorna i skick.

Fysisk trosbekännelse

Vår världsbild har förändrats i grunden på ett par generationer, men våra trosbekännelser är formulerade av 300-talets koncilier. Glader undrar om det inte är ganska många som liksom han själv tar sig friheten att göra en personlig tolkning när han läser med i trosbekännelsen.

– Ju äldre man blir, desto svårare är det att omfatta den mycket fysiska for-

mulering som vår trosbekännelse har. Gud är allt annat än ett fysiskt begrepp och evigheten har varken höger eller vänster.

De konkreta och fysiska trosformuleringarna är ett hinder för många att tro. Det vore dags för ett nytt koncili-

um, som de i Nicea och Konstantinopel. – Fast det skulle bli hundra gånger svårare att nå konsensus där än vid klimatkonferenserna, säger han.

Julen hos Gladers firas utan stress. Några halmsymboler och ett par adventsstakar i fönstren, ingen julgran, ingen skinka och inga julklappar vuxna emellan. Däremot är han med på både julbön på julafton och julottan som traditionenligt börjar klockan sex.

– Vi börjar sjunga upp klockan fem.

MARTIN GLADER

DIPL ING, FÖRETAGSCHEF, PENSIONERAD SEDAN TIO ÅR.

HUSTRU ANGI, TRE BARN; TRE BARNBARN.

GILLAR SEGLING, HAVSPADDLING, FOTOGRAFERING, TRÄDGÅRDSKÖTSEL OCH KÖRSÅNG.

STADSFULLMÄKTIG, NYVALD ORDFÖRANDE FÖR BYAFÖRENINGEN I POJO KYRKUBY.

Myrskog vann temasångstävling

UK-TEMASÅNG. Johan Myrskog som är journalistpraktikant på KP har vunnit årets UK-temasångstävling. Hans komposition *Andrum* handlar om att det kan vara svårt att hitta tid för Gud.

– När jag såg att årets tema var "andrum" blev jag inspirerad. Det är jobbigt att världen alltid är så hektisk! säger Myrskog.

– Jag försöker säga att om

man stannar upp och lyssnar till Gud så får man nya krafter.

Som namnet antyder är *Andrum* en låt med lugnt tempo.

– Men den innehåller också en överraskande explosiv del, säger Myrskog.

Johan Myrskog sjunger i kören His Master's Noise och spelar akustisk gitarr. I höst har han satsat mycket på musik vid sidan av job-

JOHAN MYRSKOG.
FOTO: JOHAN SANDBERG/KP-ARKIV

bet på KP-redaktionen. Självgillar han all slags musik men har en speciell förkärlek för "singer-songwriter-genren blandad med progressiva element". Han har skrivit många låtar i skrivbordslådan trots att han inte haft något eget band och är glad över att det gick bra då han skickade in sin första demo.

– Det var jätteroligt att vinna! Det kändes fint att de-

la det här budskapet eftersom jag faktiskt har något att säga.

Myrskog är själv delegat vid Ungdomens kyrkodagar (UK) i Karis i januari.

– Jag vet också att Kyrkans central för det svenska arbetet vill uppmana församlingarna att använda UK-sångerna i ungdomsarbetet och det tycker jag är bra.

■ SOFIA TORVALDS

HANNA RANSSI-MATIKAINEN har vuxit upp med konceptet äktenskapsläger som hennes föräldrar importerade till Finland. I dag basar hon för verksamheten som hjälpt över tiotusen par och för den dryg vecka sedan doktorerade hon i ämnet.

Skilsmässa inte enda utvägen

ÄKTENSKAPSVÅRD. Också svårt nedgångna äktenskap kan räddas – om hjälp finns att få. Det visar en färsk doktorsavhandling om äktenskapsläger.

TEXT OCH FOTO: ROLF AF HÄLLSTRÖM

Teol.mag. **Hanna Ranssi-Matikainen** doktorerade förra veckan på en metod där elva par mot alla odds lyckats rädda sina relationer då båda redan var redo för skilsmässa.

Det var hennes egna föräldrar som i början av 80-talet tyckte att deras samliv gick på tomgång och borde ge mer. De åkte till Norge på äktenskapsläger, blev förtjusta och hämtade lägerkonceptet till Finland. Det finska NMKY – broderorganisation till Kristliga Föreningen för unga män KFUM – ställde upp som bakgrundsorganisation och håller flera läger varje sommar.

– Långt över tiotusen par har varit med, säger Ranssi-Matikainen om de veckolånga lägren därifrån också avhandlingens elva case är hämtade.

Västerlandet har inte löst konflikten

”En frånvarande man stärker en traditionell gnäll- och gnatkultur som är svår att prata sig ur.”

Hanna Ranssi-Matikainen

mellan jobb och familj och belastningen ökar hela tiden.

– Totalbelastningen blir så stor att man inte hinner vårda sin relation. De elva paren som avhandlingen bygger på var skilsmässofärdiga. Flera bodde på var sitt håll eller hade skilda sovrum. Andra frågade sig regelbundet om det inte vore bäst att ”dela uppsilverskedarna och flytta isär” som Ranssi-Matikainen uttrycker det. Flera hade sökt experthjälp men inte lyckats. Gemensamt för alla var minnet av den lyckliga början, en tid av jämlikhet och gemensamt ansvar.

Ojämligheten smyger in

Att dela på ansvar och hemarbete brukar lyckas i början av relationen. När barnen kommer och 94 procent av kvinnorna blir hemma smyger ojämlikheten in i arbetsfördelningen.

Ranssi påpekar att dagens kvinnor är mycket duktiga på att hålla många bollar i luften. Tyvärr är resultatet sällan ett ”o, jag älskar dig för allt du gör” från partners sida utan snarare ett ”är du så duktig så fortsatt med det”.

– Han dyker allt djupare in i arbetslivet, tar på sig allt större uppgifter, säger hon. En frånvarande man stärker en traditionell gnäll- och gnatkultur som är svår att prata sig ur.

Ute i världen är rollerna mer traditionella och en globaliserad arbetsmarknad bara stärker ojämlikheten. Det drabbar särskilt kvinnorna som dessutom dras med en rollmodell de ärvt av sin mor och som inte svarar mot dagens behov. Män är ofta osäkra på sin nya papparroll och hur de ska ta ansvar i familjen. Att män oftare har samtidigta parallellrelationer är inte så mycket orsak till krisen som att äktenskapsrelationen inte fungerar.

Jämlikar som experter

Konceptet bygger på elva föreläsningar och påföljande gruppsamtal under en lägervecka. Det centrala i metoden är att föreläsarna inte är experter utan vanliga par som fått hjälp under tidigare läger. Med sig själva som exempel går de igenom teman som kommunikation inom relationen eller hur män och kvinnor uttrycker känslor på olika sätt. Lyssnarna får samtidigt höra hur vanligt det är att man håller fasaden uppe fast relationen är på upphällningen.

– Par som lyssnar på föreläsningarna inspireras av att ”om de där har klarat det så kan vi också”, säger Ranssi-Matikainen.

Det som sker i smågrupperna som leds av föreläsarparen är att parterna kan sätta ord på sina upplevelser och den vägen får chansen att förstå varann och inse varandras behov. Och, som Ranssi-Matikainen betonar, få förlåtelse för vad man gjort.

Lägren har en kristen referensram och Ranssi-Matikainen vågar sig på att jämföra samtalen med vad som sker i den katolska bikten: Sätta ord på det man gjort och få absolution av prästen men också gottgöra vad man brutit.

– För paren som vill bygga upp på

nytt gäller det att knyta upp sig till varann. Förändringen märks främst i att man ger varandra tid. Någon förståen- de tredje part ryms inte med.

Varför talar folk inte om sina problem i tid?

– Av rädsla. Man vågar inte föra fram sina förhoppningar om sin relation eller sina egna behov. Berättar jag hur besviken jag är på vår relation är jag rädd för att bli dumpad.

När det blir osagt i årtal samlas en oöverkomlig mängd bråte.

Ranssi-Matikainen säger att föräldrar gör ett stort fel när de satsar allt på barnens välbefinnande men inte alls på sin egen relation.

– Också barnen mår bättre om föräldrarnas relation är i skick. Dessutom märker de mycket fort om man försöker dölja en icke-fungerande relation.

– Jag har inte valt min livsuppgift utan den har valt mig, säger Ranssi-Matikainen som vuxit upp med äktenskapslägren och ansvarat för otaliga av de barnläger som ordnas i anslutning till äktenskapslägren. I dag svarar hon för hela verksamheten med fyra stora sommarläger och tjugotalet utbildningar för ”hjälpedarpar” som det finns 900 av i dag.

DOKTORSAVHANDLING

- **Avhandlingen heter** i översättning ”Tillsammans trots allt. Erfarenheter av skilsmässokriser, stöd från jämlikar”.
- **Hanna Ranssi-Matikainen** är chef för NMKY-organisationens familjearbete, gift och har tre barn.
- **NMKY** är broderorganisation till KFUM-rörelsen (Kristliga föreningen för unga män).

Svenskar blir finlandssvenskar

DISTRIKTSBYTE. Två metodistförsamlingar i Sverige lämnar den svenska metodistkyrkan och blir i stället en del av den finlandssvenska metodistkyrkan.

TEXT: JOHAN MYRSKOG/RH

Metodistförsamlingarna i Östersund och Laxå ville fortsätta att tillhöra UMC (the United Methodist Church) och bröt därför med den svenska metodistkyrkan, skriver tidningen Sändaren.

De två församlingarna kommer nu att bli ett tredje distrikt inom den finlandssvenska metodistkyrkan som hör till UMC.

– Vi ville fortsätta tillhöra den världsvida metodistkyrkan, säger Nils-Gustav Sahlin som utnämndes till distriktsföreståndare för det nyss bildade svenska distriktet.

De övriga församlingarna i den svenska metodistkyrkan går med i ett nybildat sam-

fund tillsammans med Baptistsamfundet och Missionskyrkan. Den nya samfundet har arbetsnamnet Gemensam Framtid och ger stor frihet åt sina församlingar att hålla sin teologiska profil.

– För mig är en kyrka något större och bygger på att alla församlingar står på samma grund och är förenade med varandra genom gemensamma stadgar och beslut, säger Nils-Gustav Sahlin.

En längre utveckling

För Harry Ollila från metodistkyrkans kyrkostyrelse kom uppbrottet inte som någon överraskning. Det är resultatet av en längre utveckling. Förändringen för de två församlingarna som ansluter sig till metodistkyrkan i Finland blir inte stor:

– Visst är det ett uppbrott och en ny situation men i stort sett kommer det nog inte att märkas någon större skillnad, säger Ollila.

Metodisterna, missionsförbundarna och baptisterna i Svenskfinland fortsätter som självständiga samfund.

I DAG inhyser Dickursby kyrka Vanda svenska församlings kansliutrymmen. FOTO: SOFIA TORVALDS/ARKIV

Vanda svenska blir hemlös

VANDA. Dickursby kyrka ska rivas, men det slutgiltiga beslutet om Larsgården fattas i februari.

TEXT: SOFIA TORVALDS

Då gemensamma kyrkofullmäktige i Vanda samlades förra veckan stannade de för samma beslut som gemensamma kyrkorådet tidigare: Dickursby kyrka ska rivas. För att kyrkan ska kunna

rivas måste Vanda stad ännu godkänna en ändring av stadsplanen.

Gemensamma kyrkorådet beslöt också tidigare att lägga den svenska församlingens församlingsgård Larsgården på is. Men kyrkofullmäktige var inte redo för beslutet än. Beslutet om Larsgården ska fattas i februari efter tilläggsutredningar.

Vanda svenska församling har sitt kansli i Dickursby kyrka.

Sjöfartsstaden fick votivskepp

VOTIVSKEPP. Den gamla sjöfartsstaden Nykarleby har nu ett votivskepp i Sankta Birgitta kyrka. Skeppet invigdes den första advent, årsdagen efter att kyrkan invigdes 1708.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

Votivskeppet som hänger ovanför den södra ingången är en gåva av Bo Kronqvist och tillverkat av en annan Kronqvist, fiol- och cellobyggaren Leif.

– Jag ville ha ett fartyg som kommer från sydväst och är riktat mot altaret, säger Bo Kronqvist. I den riktningen kom Nykarlebysegelarna hem, helst före isarna lade sig.

Skeppet är förankrat i det läget.

När Bo Kronqvist berättar om bakgrunden till votivskeppet tar han avstamp i Föreningen Nykarlebygillet i Helsingfors.

– Det var en aktiv förening bestående av helsingforsare med anknytning till Nykarleby. De hade penningstarka medlemmar som ville pryda staden på olika sätt, bland annat med Florastatyn i parken intill älven.

På 1960-talet tyckte föreningen att det borde finnas ett votivskepp kyrkan eftersom Nykarleby är en sjöfartsstad. Gillet visste om att det fanns en modell på ett 1700-talsskepp med anknytning till Nykarleby på Nationalmuseet.

– Exakt vilken anknytningen var vet jag inte, men gillet ville uttryckligen ha just det skeppet, säger Kronqvist.

När gillet skulle se skeppet på Nationalmuseet fann de bara en lapp att det givits som en gåva åt en fransk minister på 1920-talet. De kontaktade ministerns änka som gärna hade gett skeppet till kyrkan. Men tyvärr hade familjens hem fått en fullträff under andra världskriget och allt hade gått upp i lågor.

– Den här historien har fastnat i mitt minne och när

VOTIVSKEPPET HÄNGER ovanför den södra dörren, på den plats Bo Kronqvist önskade.

jag tittat här i kyrkan har jag funderat på ett skepp och var det kunde hänga.

Nykarlebyskepp förebild

När Bo Kronqvist hämtade sin gitarr som varit på reparation hos Leif Kronqvist lade han märke till en modellsegelbåt som den sistnämnde byggt.

– Jag frågade om han var intresserad att bygga ett votivskepp till kyrkan och det var han. Jag fann ritningar på ett skepp ritat i Nykarleby i museet.

Ritningarna på skeppet är gjorda av LP Kjäldestorm 1860. Skeppet, en bark, byggdes på Alören. Varken dess namn eller öde är kända.

– Efter att skeppet var be-

ställt frågade jag folk från församlingen vad de tyckte om idén. De tyckte om den med sade samtidigt att de inte har råd att betala det. Jag skrev då ett brev till församlingsrådet och anhöll om att få överlämna en gåva. I brevet ställde jag villkor på hur och var det ska hängas. Det gick de med på.

Kronqvist vill att skeppet ska vara en del av en helhet i kyrkan och inte dominerad. Hans tanke är att det bara ska finnas där.

Skeppet har Bo Kronqvist finansierat med pengar från bankkonto för kulturen i Nykarleby han öppnade då han fyllde 60.

Leif Kronqvist byggde det under två vintrar.

– Han har satt massor av tid på det. Det är inte bara ett skal utan det är byggt invändigt som ett riktigt fartyg, helt enligt ritningarna.

Skeppets detaljer syns inte nerifrån men man planerar att senare hänga upp en fotografisk beskrivning på hur det ser ut inuti på väggen.

Färgerna har Leif Kronqvist valt utan att veta var det ska hänga. När man ser hur väl det smälter in är det svårt att tro.

Hantverkarnas rollerna är nu ombytta i Nykarleby kyrka. Votivskeppet som är tillverkad av en instrumentbyggare hänger nu i det södra korset. I det norra står den gamla kyrkorgeln som skeppsbyggaren Thelin byggde på kvällarna.

KATOLSKA PÅVEN TWITTER

Påven twittrar på åtta språk

Påven Benedictus XVI har gått med i mikroblogger Twitter. Sitt första tweet sände han iväg själv i går, den tolfte december, men i fortsättningen kommer assistenter att skriva de flesta av meddelandena.

Påven twittrar under namnet *pontifex*, som betyder just påve och *brobyggare*. Meddelanden skickas till en början på åtta olika språk: spanska, engelska, italienska, portugisiska, tyska, polska, franska och arabiska. Fler språk kommer att läggas till senare.

Den engelska sidan har redan cirka 340 000 följare.

SVT OCKULTISM

Föräldrar anmäler julkalender

Julkalendern i Sveriges teve uppmanar till ockultism. Det anser föräldrar som anmält programmet till Granskningsnämnden. Sju anmälningar har gjorts.

I ett av avsnitten leker barnen "Anden i glaset". Anmälarna anser att programmet uppmanar till spiritism och ockultism.

– Att det framstår som en serie där vi lär barn leka med det ockulta tycker jag är fel och väldigt överdrivet, säger Petter Bragée är ansvarig utgivare för julkalendern till Aftonbladet.

SVERIGE SKOLAVSLUTNINGAR

Skollagen ses över efter debatt

Debatten om vad som får sägas under skolavslutningarna i kyrkan i Sverige har fått regeringen att påbörja en översyn av skollagen, skriver tidningen Dagen.

Utbildningsminister Jan Björklund (FP) sa förra veckan i Ekot att det är bättre att lagen förtydligas än att man ska behöva slå varandra i huvudet lokalt om vad som är tillåtet och inte. Han sa också att man ska få sjunga julpsalmer och att prästen ska få berätta för barnen varför vi firar jul – trots att det innebär religiöst innehåll vilket Skolverket anser är förbjudet.

Barnet i centrum

FOTO: ISTOCK

JULHÄLSNING. I sin julkhälsning till Borgå stift 2012 påminner biskop Björn Vikström om att barnen har en särskild rätt att stå i centrum när det är jul.

I många familjer går mycket på barnens villkor; läsårets rytm styr semestrar och ledigheter medan kvällarna kräver koordination av matlagning och skjutsar för att klara av barnens fritidsaktiviteter. Ibland går aktivitetscirkusen till överdrift, så att behovet av vila och lugn kravfri samvaro glöms bort. Jag hoppas att julen får utgöra ett undantag, där vi har tid att dels va-

”Julen är ett av de starkaste uttrycken för Guds kärlek till oss människor.”

Biskop
Björn Vikström

ra tillsammans i familjen, dels besöka ensamma, släktingar och vänner.

Men det finns också familjer där föräldrarna inte hinner, orkar eller klarar av att leva upp till sitt föräldraskap. Barnen ges inga trygga rutiner ifråga om nattsömn, mattider, TV-tittande, datorspelande m.m. Ansvar för fostern överlämnas i stor utsträckning åt dagvården och skolan. Dessa familjer önskar jag en trygg jul där föräldrarna är närvarande och visar sina barn hur viktiga de är.

Under julen har barnen en särskild rätt att stå i centrum. Allting kretsar ju kring ett alldeles speciellt barns födelse, Jesusbarnets. Guds kärlek blir

kött och blod i ett litet försvarslöst barn. Som vuxen överraskade Jesus sin omgivning genom att lyfta fram barnen som förebilder i att kunna lita på Gud. Om ni inte blir som barn, sade han, kan ni inte komma in i Guds rike. Han framhöll också att barnens änglar finns i Guds omedelbara närhet.

Barn skäms inte för att be om hjälp. Barn inser att vuxna finns till för att stöda och trösta när motgångar möter dem. På samma tillitsfulla sätt får vi alla förhålla oss till Gud.

Julen finns inte till för att uppfylla alla våra önskningar, vare sig vi är stora eller små. Julen är ett av de starkaste uttrycken för Guds kärlek till

oss människor. Därför känns det rätt att just julen är den helg som mer än andra bärs av traditioner som möjliggör gemensamma förberedelser, genom vilka vi kan sprida glädje åt människor nära och fjärran. Julen är en gåva, liksom Jesusbarnet är gåva till mänskligheten. Men julen ger oss också uppgiften att ge glädjen vidare genom att stärka gemenskapen, motverka ensamheten och stöda vår medmänniska.

Med dessa ord vill jag önska stiftet och hela Svenskfinland en god och fridfull jul!

Biskop Björn Vikström

Socialverket och hälsovårdscentralen omorganiserar och sammanslås från och med 1.1.2013

Helsingfors stads socialverk och hälsovårdscentralen omorganiserar till ett nytt verk, Social- och Hälsovårdsverket. Därmed fungerar 15 000 anställda inom samma förvaltning. Omorganiseringens syfte är att medföra

NYA ADRESSER

Svensk socialservice som nu finns beläget på Tavastvägen 13 upphör och verksamheten omorganiserar till svenska team som samverkar med motsvarande service på finska. Flyttningen sker gradvis inom december månad enligt följande:

Ny adress: Andra Linjen 4 A, 00530 Helsingfors, 4:e vån:
Tjänster inom utkomststöd OBS! Fr.o.m. 11.12.2012.

Ny adress: Broholmstgatan 16 (Sparbankskajen 2 A), 00530 Helsingfors, 3:e vån:

Teamet för tidigt stöd och hemservice för barnfamiljer OBS! Fr.o.m. 12.12.2012.
Svenska familjerådgivningen OBS! Fr.o.m. 12.12.2012.
Det svenska familjecentret OBS! Fr.o.m. 21.12.2012.

Ny adress: Malmgatan 3, 00100 Helsingfors, 3:e vån:
Tjänster inom äldreomsorg OBS! Fr.o.m. 13.12.2012.

smidiga vårdkedjor och förenhetliga serviceformerna för medborgarna. Inom den nya förvaltningen fungerar en gemensam social- och hälsovårdsnämnd och tre sektorer, varav en är svenskspråkig.

Ny adress: Visbygränden 2, 00930 Helsingfors, 2:a vån:
Tjänster för handikappade och utvecklingsstörda OBS!
Fr.o.m. 17.12.2012.

Ny adress: Visbygränden 2, 00930 Helsingfors, 3:e våningen:

Tjänster inom barnskyddet: OBS! Fr.o.m. 28.12.2012.

Dagverksamhetsenheten Solstrålen har samma adress:
Perhogatan 2, 00100 Helsingfors.

Ingen kundbetjäning under flytt dagen och dagen därpå. Personalen nås per telefon.

Verksamhetsenheternas telefonnumror förblir desamma. Social- och hälsovårdsverkets nya telefonväxel fr.o.m. 1.1.2013 är (09) 310 5015.

S-info kundrådgivning (även svenskspråkig), Andra Linjen 4 A, 00530 Helsingfors, tfn (09) 310 44000.

Med dig i vardagen

Tack vare de lutherska församlingarna når Kyrkpressen varje vecka över 100 000 hem. Om du inte tillhör dem som får tidningen via församlingen, kan du prenumerera på Kyrkpressen som privatperson.

Ring 09 61261550 eller skicka e-post till prenumeration@kyrkpressen.fi. Priset för en privatprenumeration år 2013 är 69 euro.

Skickade julkort som sexåring

JULKORT. Julen 1941 befann sig Kerstin Seliverstovs pappa vid fronten. Kerstin som var sex år skickade ett julkort till honom.

TEXT OCH FOTO:
TOMAS VON MARTENS

År 1941 var Finland i krig med Sovjetunionen. **Kerstin Seliverstovs** far **Åke Ahlbom** var stationerad vid fronten på Björkö i Viborgska viken. Fadern var frälsningsofficer och bar inte vapen. Han tjänstgjorde i köket och som sanitär, det vill säga sjukvårdare.

– Det var jul men pappa hade ingen permission. När jag bläddrade i hans dagböcker hittade jag ett julkort som jag själv skrivit och skickat till honom, berättar Kerstin Seliverstov.

Hon var då bara sex år men hade börjat i skolan. Med ett litet barns spretiga bokstäver och skrivet med blyerts står det på kortet: "Kära lilla pappa, Gad jul Kerstin." Ordet god hade blivit Gad i misstag.

– Pappa skrev dagböcker hela livet, jag har sammanlagt femton dagböcker i svart vaxduk.

Kerstin Seliverstov har hittat ett ställe i sin pappas dagbok som han skrivit den 20 december 1941 vid fronten. I dagboken berättar han att fått ett paket hemifrån med julbrev av Kaja (sin hustru) med en kaka och en kalender (Årsstaven). Pappan skriver: "Kerstin hade egenhändigt skrivit ett julkort som följde med Kajas brev."

Julkortsvän i Italien

I över trettio år har Kerstin Seliverstov skickat julkort till en väninna och frälsningssoldat i Valdensien nära Turin i norra Italien.

– Vi skriver lite längre kort åt varandra och berättar det viktigaste som hänt under året som gått. Hon skriver sina kort först på italienska och sen översätter hennes man dem till engelska in-

KERSTIN SELIVERSTOV visar ett julkort hon fick senaste jul av sin italienska väninna. Julkortets motiv är berättelsen om den gamle Symeon som håller Jesusbarnet i sin famn.

ETT JULKORT tecknat av **Elsa Beskow**. Som barn bodde Kerstin Seliverstov i samma hus som Elsa Beskow på Djursholm i Stockholm.

an kortet skickas till mig. De senaste julkortet som Seliverstov fått från sin ita-

lienska väninna **Moriella Donini** julen 2011 föreställer en målning av Rembrandt. Tavlans namn står skrivet på tyska på kortet: "Simeon mit dem Christuskind" – tavlan föreställer alltså den gamle Symeon som håller Jesusbarnet i sin famn, prisar Gud och säger: "Herre nu låter du din tjänare gå hem, i frid, som du har lovat. Ty mina ögon har skådat frälsningen som du har berett åt alla folk, ett ljus med uppenbarelse åt hedningarna och härlighet åt ditt folk Israel."

LÄSARNAS JULKORT

"Här dansar två unga glada grisar i sina bästa år. Kortet fick jag 1984 och är som en liten fin akvarellmålning, målad i Pargas av Ragnar Nyberg."

Ingeborg Hermansson, Helsingfors

VÅGA FRÅGA

Riter med folklig och kyrklig tradition

SIXTEN EK-STRAND är stiftsdekan vid Borgå stifts domkapitel.

Jordfästningarna utformades då folk trodde på häxor och annat. Man trodde att de döda kunde gå igen och hämnas och att de därför måste fästas vid jorden med tre skovlar mull. Är det här faktiskt orsaken till de tre skovlar som fortfarande öses på kistan? Och är det inte i så fall dags att förnya ritualen för jordfästningar?

DE RITER som omger viktiga händelser i livet förknippas ofta med både en folklig och en kyrklig tolkningstradition. Detta gäller också begravningen. Det är helt korrekt som frågeställaren skriver att man i den äldre folkliga traditionen närde uppfattningen att den döda skulle fästas vid jorden för att inte gå igen. Detta tänktes ske dels genom de tre skovlarna mull, dels genom att kistan täcktes med jord så snart som möjligt.

DENNA FOLKLIGA tradition har levat jämsides med den symbolik som kyrkan lägger in i de tre skovlarna mull. Symboliken bakom de tre skovlarna mull är följande: Den första skovelv, *Av jord har du kommit*, talar om livet. Vi är alla skapade av jord, det vill säga vi består av den materie och de grundämnen som finns på denna planet. Den andra skovelv, *Till jord skall du åter bli*, är dödens hälsning.

TILL MÄNNISKANS lott hör att dö och åter bli jord. Ingen av oss kommer undan den sista resan. Den tredje skovelv mull förkunnar hoppets budskap, *Jesus Kristus skall uppväcka dig på den yttersta dagen*. I detta ryms hoppet om en evighet med Jesus och våra nära och kära.

JAG VET inte om vi behöver förnya ritualen för jordfästning. Däremot kunde nog själva ordet jordfästning utmönstras eftersom det dels börjar bli något gammalmodigt, dels är så starkt förknippat med just den folkliga tradition som frågeställaren hänvisar till.

I SVENSKA kyrkans ritual för begravning använder man inte begreppet jordfästning utan talar konsekvent om begravningstjänst, vilket är mycket bättre.

I SVENSKA kyrkans handbok benämns också momentet med de tre skovlarna mull "Överlåtelsen", vilket säger vad det hela handlar om i teologisk mening. Vi tar avsked av och lämnar en människa i Guds händer, utan att vare sig döma eller upphöja henne. Jesus Kristus ska uppväcka oss och det är inför honom vi provas.

DET BUDSKAPET är evangelium och får trösta oss i sorgen. Allt, också varje dödsfall och varje enskild människas liv, vilar i Guds hand.

Fråga KP:s expertpanel

I KP:s frågespalt besvaras frågor om tro och andlighet av präster i den lutherska kyrkan. Frågor om relationer, hälsa, familj och fostran besvaras av sjukskötare och kyrkans familjerådgivare. Redaktionen behöver ditt namn och dina kontaktuppgifter, men du får gärna ställa din fråga anonymt i tidningen. Redaktionen väljer och editerar frågorna. Adressen är redaktionen@kyrkpressen.fi eller Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet "FRÅGA". Panelen besvarar frågor endast i tidningen.

PÅ TVÄREN ROLF AF HÄLLSTRÖM

En minimalt positiv åtgärd

"De sku få bli vinter och ta käl på alla tiggare", var den klassiska avvisningsrepliken i tidig skolålder för att skydda tillgångar i godisväg. Dessvärre får vi samma svar när de blivit

män i staten, de forna pojkarne" och man frågar vad huvudstaden gjort för sina romska tiggare.

En minimal positiv åtgärd har jag sett. Den hade jag inte ens observerat om jag inte sett fenomenet på Londons gator. The Big Issue är en tidning som säljs

av hemlösa, innehållat fixas på frivillig väg och ger några hederligt förtjänade slantar åt dem som verkligen behöver dem.

Iso Numero heter den finska upplagan och jag läser med intresse kolumnen av en skeptiker med barnlöshetsproblem som rå-

kar ut för en del tecken från ovan. Först hör han en profetia om att han snart ska bli far. Sedan hamnar han på en retreat och i en dröm läser han Bibeln på ett ställe där det står att han ska bli far. Nästa dag läser retreatprästen om Sakarias och hans ofruktsamma hus-

tru Elisabet och vår kolumnist inser att det var stycket han läste om i drömmen. Nio månader senare nedkommer kolumnistens hustru med ett efterlängtat flickebarn.

Men vår kolumnist väljer bort tecknen från ovan och blir i stället övertygad

om att graviditeten berodde på ett avlägsnat myom och att hustrun fått hormonbehandling. Men det berättar han aldrig för retreatprästen, för han vill vara en god människa och inte göra något nummer av saken. En minimalt positiv åtgärd, skulle jag säga.

TINGSDOMARENS BORD. Tingsrättens gamla möbler finns bevarade i tingsdomarens rum. Fastighetschef Daniel Wikstöm och museichef Guy Björklund såg gärna att den fyrtioåriga visionen om ett tingsmuseum kunde förverkligas.

Lagen och evangeliet

SAKER OCH TING. Det har gått 45 år sedan den sista domen avkunnades i tinghuset i Pedersöre. Redan då var avsikten att göra huset till ett museum. Men inget har hänt. Det anrika huset är församlingarnas lager.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

Tingshuset intill Pedersöre kyrka är unikt. Det byggdes 1787 och är det äldsta bevarade tingshuset i Finland som står på sin ursprungliga plats. Dess historiska värde höjs ytterligare av att delar av den gamla 1700-talsinredningen fortfarande finns bevarade.

– Det finns nog äldre tingshus som flyttats till andra platser. Det här är mycket väl bevarat, säger museichef Guy Björklund på Jakobstads museum. En av orsakerna till att det är i så gott skick är att det inte finns någon värme i huset.

I tingsdomarens gamla rum har man plockat in de gamla möblerna från tinget. Där finns tingsdomarens stol som troligen är lika gammal som huset. Där finns också domarens bord, tolvmän-

”Mitt mål är att göra upp en finansieringsplan för ett museum i tingshuset.”

Anna-Maja Henriksson

nens stolar, dokumentskåp, soffor, övriga bord och stolar.

– Tingshuset byggdes i tiden i centrum av Pedersöre. Här fanns sockengården och kyrkan. Skolan byggdes senare i närheten, säger Björklund.

Närheten till kyrkan gör att tingshuset i och med ett markbyte 1973 kom i församlingens ägo. I dag är det den kyrkliga samfälligheten som ansvarar för huset.

År 1974 deltog Jakobstads museum i att arbeta fram stadgar för stiftelsen Pedersöre tingshus. Avsikten var att kommunerna i nejden skulle vara med. Planen fick stöd från centralt håll.

Björklund själv gjorde då, som sommaranställd på Jakobstads museum, en förteckning av tingshusets inventarier 1975–76.

Men av någon anledning upphörde processen. Stadagarna finns fortfarande

bevarade i samfällighetens arkiv men projektet har legat i träda. För tolv år sedan tog lagman **Veikko Rantala** från Vasa tag i projektet och drev på att staten skulle ta över tingshuset. Men han avled innan han fick projektet i hamn och ingen drev det vidare.

– Grundtanken, att kyrkan på sikt ska ge upp huset, har levt vidare, säger samfällighetens fastighetschef **Daniel Wikström**. Vi har ju ingen annan användning för det än som lager. Bortsett från några somrar för åtta–nio år sedan när vi hade sommarcafé i huset har det varit oanvänt sedan 1973.

För domstol och kyrkbyggare

Ända sedan hovrättsaskultanten **Kaj Skåtar** avkunnade den sista domen i tingshuset den 16 mars 1967 och rätten flyttade in till Jakobstad har tanken varit att göra tingshuset till ett museum för domstolsväsendet. I planerna ingick också en avdelning för **Jakob Rijf**, den första utbildade arkitekten i Finland som i dag främst är känd som kyrkbyggare. Han stod bland annat för ombyggnaden av Pedersöre kyrka till en korskyrka 1787–1795.

– Rijf har inte ritat tingshuset men man kan nog anta att han var med och påverkade, säger Björklund. Huset är uppfört efter befintliga standardritningar för tinghus, med en karolinsk rumsplan som också blev modell för många

bondgårdar. Det finns en liknande ritning för ett tingshus i Nykarleby.

– Jag tror det fortfarande finns intresse för den gamla grundidén, ett museum för rättsväsendet och Jakob Rijf, säger Björklund.

Men för att få tanken att gå vidare borde det finnas en lokal arbetsgrupp, en förening eller stiftelse.

– Det saknas en eldsjäl, säger han. Visst kan vi samla en arbetsgrupp här och nu men risken är att det bara resulterar i ytterligare ett papper som arkiveras.

– Kyrkan borde kanske vara aktiva, säger Wikström.

– Det är många som borde vara aktiva, kyrkan men också staden Jakobstad, fyller Björklund i.

Men initiativet kan nu komma från oväntat håll. Justitieminister **Anna-Maja Henriksson** (SFP) besökte tingshuset i somras på initiativ av ministeriets tjänstemän.

– På ministeriet funderar vi på hur vi ska komma vidare i frågan, säger hon. Just nu måste vi prioritera andra saker. För tillfället finns det inga extrapengar någonstans.

Men redan att tjänstemännen på ministeriet tog tag i saken på eget initiativ ser Henriksson som en positiv sak.

– Det visar att det finns ett intresse på ministeriet.

För Jakobstadsbon Henriksson var

DÄR SKÄRMARNA står framför fönstret i den gamla tingsalen stod tingsdomarens bord.

VACKRA DETALJER. Innerfönstren i tinghuset visar snickarglädjen.

TINGSHUSET STÅR på kyrkbacken. Jakob Rijf som kan komma att få en avdelning i ett museum byggde om kyrkan till korskyrka.

TINGSDOMAREN, TOLVMÄNNEN och övriga rättskipare har samlats på bilden som fortfarande hänger på väggen i tingshuset.

på samma backe

besöket i tingshuset ett uppdrag hon gärna skötte.

– Mitt mål är att göra upp en finansieringsplan för ett museum i tingshuset, säger hon.

Kommer finansieringen utifrån lovar både Björklund och Wikström att det bildas en arbetsgrupp. De menar att det vore en idealisk lösning om staten tog hand om huset.

– Iså fall kan Jakobstads museum vara med på ett hörn genom att ha det professionella ansvaret, säger Björklund. Men det ekonomiska ansvaret måste komma utifrån. Att museet, alltså staden Jakobstad, skulle ta sig an förvaltningen och skötseln av huset är inte möjligt i dag.

Tingsalen kan återställas

I Björklunds dokumentation från 70-talet ingår bilder från husets tingsall. De visar hur det såg ut i tingsall där tingsdomaren och bisattarna satt framför fönstren och där tolvmännen, alltså motsvarigheten till dagens nämndemän, satt längs rummets väggar. Därför är det inga större problem för Jakobstads museum att ställa huset i den ordning det var på 70-talet. Eller att planera en utställning i tingshuset.

Under åren har också andra funktioner varit inrymda i huset. Länsmannen har haft sitt kansli där, kommunförvaltningen haft vissa av sina funktioner

där, där har hållits val och församlingen har hållit skriftskola där. Vänder man på de gamla trästolarna ser man skriftskolelevernas namnteckningar och datum från gångna tider.

Runt tingshuset stod också andra byggnader som hade med rättväsendet att göra. Fånghuset där fångarna låstes in stod på andra sidan vägen. Det revs i mitten av femtiotalet för att ge plats för vägbreddningen.

– Fånghuset var byggt som sockenmagasinen med dubbelt timmer och sten emellan så att man inte skulle kunna bryta sig in eller ut, säger Björklund.

I uthuset som fortfarande står kvar mellan tingshuset och det nuvarande församlingshemmet gjorde man förr obduktioner av brottsoffer. I rummet finns ännu en gammal kamin som värmdde upp huset.

– När golvet i uthuset förnyades för några år sedan hittade man gamla knivdelar och föremål som använts vid obduktionerna under det gamla golvet, säger Daniel Wikström. Det var en hisnande känsla att ta upp golvet. Vi visste att ingen sett vad som finns under golvet sedan huset byggdes.

Dödsdomarna verkställdes på Galgbacken intill, där ishallen står i dag. De dödsdömda halshöggs eller hängdes.

En del av kyrkstugorna från 1770-talet står fortfarande kvar i närheten av

kyrkan. De är skyddade byggnader som är i privat ägo. Stugorna ägdes i tiden av hemmanen var för sig eller tillsammans. I dem övernattade man under stads- och kyrkobesöken.

– Som helhet skulle man nog kunna skapa något här, säger Björklund.

Tingen började 1728

Redan 1728 började man hålla ting i sockenstugan i Pedersöre. 1747 flyttades tingen till kyrkbacken. Enligt 1734 års lag skulle varje härad uppföra ett tingshus, men om Pedersöreborna gjorde det före 1778 är oklart. Då byggdes tingshuset med hot om böter. Skeppsbyggaren **Johan Klubb** åtog sig arbetet för tio riksdaler.

Byggnaden ägdes av tingslaget. Dit hörde gamla Pedersörebyarna ända till sjöbygden. I huvudsak hölls här två ting varje år, höstting och vårting.

I Jakobstads Tidnings julbilaga Pedersöre 1972 säger dåvarande kyrkoekonomen **Sven Dahlfors** att kyrkan inte har något intresse av lokaliteterna. Han menar att de är otidsenliga och kostsamma att modernisera.

På fyrtio år har inget förändrats. Kyrkan äger fortfarande huset. Den enda användningen kyrkan har för det är som kallt lager.

– Vi hade städat ur huset då vi hade sommarcafé i det, säger Wikström. Men då Kyrkostrands församlingshem reno-

”Jag tror det fortfarande finns utrymme för den gamla grundidén, ett museum för rättväsendet och Jakob Rijf.”
Guy Björklund

verades bar man in alla möbler som inte behövdes till tingshuset. Sedan dess har det varit lager.

Det betyder också att en del modern kyrkohistoria finns i tingshuset. Bland annat finns här trappan till den tillfälliga orgeln som byggdes efter att kyrkan brann 1985.

– Underhållet av huset kräver arbete och pengar, säger Wikström. I varje års budget har jag ett moment på några hundra euro för underhållet. Vi betalar grundavgiften för elanslutningen fast den inte används. Ekonomin är kärv också i församlingen. Vi är inte beredda satsa mer än så.

Senaste sommar lät samfälligheten renovera och måla fönsterbågarna. Ett taktegel hade gått sönder och vattnet rann rakt ner genom mellantaket.

– Det läckande takteglat är nu åtgärdat men hela taket skulle behöva en ordentlig översyn. Dessutom har några stockar ruttnat och skulle behöva förnyas. Men i övrigt är stommen i gott skick.

Wikström ser det ändå som en fördel att ha huset som lager. Då finns det en regelbunden anledning att gå in och upptäcka eventuella brister.

– Oavsett vem som tar över huset kommer samfälligheten att vara gift med huset också i framtiden, säger Wikström. Marken under huset är ju samfällighetens.

Fridfull jul och ett välsignat Nytt År!

Touring Partner

Tel. 0500-162 120

PARTOURS

Pargas
044 052 4911, 044 552 7427

**Lillhagens
Gräv AB**

Tfn. 050-524 5381

**Engsbo
Charter Bus**

Tel. 050-349 1135

KONTAKTOR Oy AB

Tel. 06-317 7900

Nagu Apotek
Nauvon Apteekki
(02)465 1414
Korpo Apotek
Korppoon Apteekki
(02)463 1366

Oskar Haglund AB /
Lindell Travel Team
Vasa
0400-667388

**Klockor-Smycken
Nygårds
UR-GULD
Tel. 224 2022
Matsilver-Presenter**

**G.NYMAN
BYGGTJÄNST**
KÄLLBY TEL. 06-766 7922
www.gnymanbyggstjanst.fi

brasserie
www.brasserie.fi

Fiskaffär Snickars Ab

Tel. 050-527 2306

Nynäs Golv Ab

Ålandstrafiken
www.alandstrafiken.ax

**Jeppo Kraft
Andelslag**

Tel. 06-788 8700, fax 06-788 8749

Werthmanns Begravningsbyråer
Ab Werthmann Oy
www.werthmanns.com

CJ-Center

Tel. 06-347 1017

**MASKINSERVICE • KONEHUOLTO
MARANDER**

www.marander.fi

Barman Anders Fma
040 728 7339

VVS & EL
ENERGIINGENJÖRERNA
STAGNÄS & NYLUND
LVI & SÄHKÖ
ENERGININSINÖÖRIT

(06)345 1270

**Malax Blomstercenter-
Begravningsbyrå AB**

mbb@pp.malax.fi
www.malaxbegravningsbyra.fi

Korsholms Kommun
www.korsholm.fi

**Frank Mangs
Center**
www.frankmangscenter.fi

M BRÖMAN

Kungsg. 8, Ekenäs 019-246 2949
Köpmang. 4, Karis 019-230 161

LOCUS

www.locus.fi

SFP RKP

**ENEBERGS
BEGRAVNINGSBYRÅ**

Tel. 018-19028

BACKMANS OPTIK
Tel. 018-19 226

**BOX BED & BREAKFAST
Handelsmans Cafe**
www.uuwanas.fi SIBBO

Begravningsbyråer
NYMAN & Co Ab
www.hautausnyman.fi

**Svenska
hörselförbundet rf**
"En bra ljudmiljö år 2013"

STUDENTALPHA. Efter att han hörde om det finländska skolundret bestämde sig pakistaniern Samir Prasla för att flytta hit och studera till lärare. På en alpha-kurs i Åbo har han lärt sig mera om den kristna tro han haft men inte förstått.

SAMIR PRASLA fick mera kunskap om sin tro under studentalphakursen i Åbo.

Nyfiken fann kunskapen

TEXT OCH FOTO: JOHAN MYRSKOG

Det är fruktansvärt kallt då jag träffar **Samir Prasla** utanför Åbo Domkyrka. Trots att han inte varit i Finland längre än tre månader har han förstått att klä sig varmt.

– Det känns bra att vara här fast det är så kallt, säger han.

Samir Prasla studerar till lärare vid ett tvåårigt utbildningsprogram i Åbo.

– Finland har ett gott rykte då det gäller utbildning, säger han och tillägger att han varit mycket nöjd med det han upplevt.

– Jag hade höga förväntningar eftersom Finland är känt för sitt goda skolsystem. Jag hoppades att jag skulle få komma hit och studera och är väldigt glad över att jag fick den möjligheten, säger han.

Ett annorlunda skolsystem

Samir Prasla kommer från Pakistan. Han har rest runt mycket och fått se världen men siktar nu på att slutfö-

”Jag tror det är jätte viktigt att ifrågasätta sig själv. Det finns alltid något du kan lära dig och något du inte tänkt på.”
Samir Prasla

ra sin utbildning. I framtiden planerar han att flytta tillbaka till Pakistan för att arbeta som lärare.

– I Pakistan är skolsystemet väldigt annorlunda. Utbildningen går ut på att lära sig fakta och memorera det man läst. Barnen uppmuntras inte till kritiskt tänkande och det finns inte mycket rum för diskussion, säger han.

– Jag hoppas att i framtiden kunna vara en del av skapandet av ett bättre skolsystem i Pakistan. Men det är omöjligt att göra det ensam.

Nu ser han fram emot att småningom få göra sin praktik i en finsk skola.

– Det är i skolorna man får se vad det faktiskt handlar om att vara lärare, säger han.

Kulturkrock

I Pakistan är cirka tre miljoner av landets 190 miljoner invånare kristna. Samir Prasla hör till den utspridda kristna minoriteten.

– Min mamma är kristen och min pappa är väl något av en agnostiker, säger han.

– Vi har aldrig blivit uppfostrade till någon viss religion. Religion har alltid varit något som vi har blivit uppmuntrade att välja själva.

Prasla berättar att det inte är så det vanligtvis fungerar i landet men hittar också en förklaring till varför hans familj har valt den vägen.

– De flesta blir uppfostrade på muslimsk grund men jag tror att de som har gått i internationell skola på västerländskt vis har en annan syn på uppfostring. De är automatiskt lite fjärmade från den kultur och det tankesätt som präglar dem som gått i vanlig skola, funderar han.

– Mina föräldrar växte upp då Pakistan ännu var en del av Storbritannien och de gick i internationell skola. Det är klart att det påverkat deras sätt att tänka och uppfostra oss.

Själv valde Samir Prasla att bli kristen eftersom det trots allt var den religionen han kände mest samhörighet med. Hans mamma är aktiv kristen men det finns ingen organiserad kristen verksamhet där han bor.

– Det finns nog kyrkor runtom i Pakistan men det är svårt att hitta någon större samhörighet då det finns så få troende i landet. Det är också svårt att lära sig om sin egen tro då det inte riktigt finns ett sammanhang.

En givande alphakurs

Samir Prasla ska inte bara lära andra. Han lär sig också nytt om sin egen tro. Han går på en alphakurs för internationella studerande. Kursen ordnas av studentmissionen i Åbo. En alphakurs är en snabbkurs i kristen tro med

speciell betoning på diskussion. Prasla känner att kursen har gett honom mycket och att han fått svar på frågor han grubblat över.

– Jag har försökt studera Bibeln tidigare men inte riktigt kommit någonbart eftersom jag inte haft någon som förklarat för mig vad det är för en bok, säger han.

– Jag har lärt mig om islam men inte om Bibeln. Bibeln är en bok du behöver någon som undervisar dig i för att förstå.

Samir Prasla gillar att alphakursen är en utmanande miljö.

– Alphakursen är ett fantastiskt initiativ, säger han. Den förser deltagarna med en naturlig gemenskap och ett utmärkt tillfälle för diskussion.

– I min grupp finns det ateister, agnostiker och kristna och alla grupper har väldigt starka och olika åsikter. Det brukar bli heta men goda diskussioner, berättar han.

Prasla betonar att det är viktigt att i ömsesidig respekt utmana varandras sätt att tänka.

– Vi ställer svåra och utmanande frågor till varann och strävar efter att diskutera de ämnen som dyker upp grundligt, säger han.

– Jag tror att det är jätte viktigt att ifrågasätta sig själv. Det finns alltid något du kan lära dig och något du inte tänkt på.

Samir Prasla tycker att han ständigt lär sig mera om den kristna tron.

– Jag får hela tiden lära mig mer om olika traditioner och religioner samtidigt som jag får bli mer rotad i min egen, säger han. Det känns värdefullt.

PRESENTATION

Kära rara död
Tonåringars själar gillar konst och lidande och därför läste jag allt jag kom över av **Saima Harmaja** då jag var ung. Harmaja skrev inte bara dikter, hon skrev också dagböcker som handlade om allt från familjefester och tonårsromanser till poesi, sjukdom och död. Jag kan fortfarande utantill en av hennes sista dikter, *Rakas Kuolema* (Kära Död) som Harmajas mamma efter hennes död hittade under madrassen.

Torsten Pettersson har i boken *Skapa den sol som inte finns – Hundra år av finsk lyrik* (Schildts & Söderströms) tolkat 18 finska poeter och 144 dikter från 1866 till 1969 till svenska. Här finns dikter till exempel av de poeter som vaskades fram av Nuoren Voiman Liitto och det mytiska Tulenkantajat på 1920-talet – på den tiden då det var mycket stort att skriva dikt. Harmaja, **V.A. Koskenniemi**, **Uuno Kailas**, **Aaro Hel-laakoski** och **Katri Valla** (för att nämna några) var kändisar: Jag har läst hyllningar till dem i de efterkrigstida finska ungdomsböckerna. Det är en hel kultur som farit många svenska läsare förbi.

Att tolka dem till svenska är inte det lättaste men jag gillar många av Petterssons lösningar. Vad gäller min gamla favorit *Kära Död* tycker jag att första strofen är särskilt lyckad: *Kära rara Död, / kommer du till ditt barn till slut? / Full av dofter och trädens skuggor / såsom somrarna kom förut.*

När jag läser den minns jag fotot av den döende 23-åriga Harmaja, genomskinlig och storögd av tuberkulos. Hennes syster har nyss dött i en förlösning och lite senare ska henne bror stupa i kriget. Dikten blir en förlusternas tidsbild.

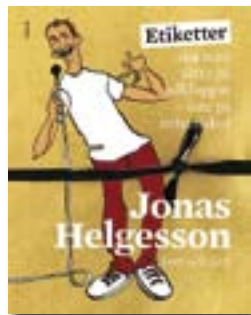
■ SOFIA TORVALDS

Hårda paket för den som vill ha lite mer

JULKLAPPSTIPS. Världen är full med böcker, musik och film – vad ska man välja? Vi har plockat fram några pärlor som fungerar för den som inte bara vill ha underhållning utan också lite djup.

BOK

Etiketter ska man sätta på julklappar – inte på människor av **Jonas Helgesson**

VAD?

Jonas Helgesson ska egentligen upplevas live. Den här boken är därför också en uppmaning till mottagaren om att inte missa den chansen om den någon gång kommer emot.

Helgesson kommer från Sverige, där han försörjer sig som omtyckt ståuppkomiker och inspiratör. Han uppträder för såväl kyrkfolk som företagsledare. Till saken hör att Jonas Helgesson är cp-skadad, spastisk och stammar. Gav han upp? Icke! Citat: *Lutande tornet i Pisa har byggt hela sin affärsidé på sin defekt. Det har jag också.*

Boken är full av liknande, allt från oneliners till aforismer. Låt mig plocka ett till: *Det finns två sätt att bli en större människa. 1. Åt många bullar. 2. Bry dig om nån annan.*

TILL VEM?

Till alla som trodde att de var cyniker.

Och till dem som behöver humor. (Antingen för att de saknar sådan eller för att de inte kan leva utan den.) Den passar också alla dem som är så fullproppade med ord till vardags att de bara orkar läsa några få – här är hårdvara i snabbförpackning.

VARFÖR?

Ingen ska i misstag tro att det här är lyteskomik. Kraftigare lov till livet, Gud och vikten av att vara sant mänsklig hittar man knappast. Avväpnande slinker Helgesson in bakvägen, snittar till i hjärterötterna och frilägger vårt eget handikapp – och ändå brister man bara ut i tacksamt gapskratt över att han blottat, inte sig själv, men oss. Tack, Jonas! Gott, Jonas! Och bland människorna en god vilja.

■ MAY WIKSTRÖM

BOK

Sjung stjärnor
Dikter om vinter och jul (Fontana Media)

VAD?

En antologi med finlandssvenska dikter om vinter och jul. Vill du bli rörd till tårar av Topelius, Forström eller Granvik? Det är bara att välja.

TILL VEM?

Till alla som gillar poesi i princip men aldrig har tid att läsa. Till dem som vill sitta i en skön länstol, dricka lite glögg och försvinna in i en annan värld.

Till dem du vill unna något som är finare än en blomma, något som börjar blomma inne i dem i stället.

VARFÖR?

För att det är smärtsamt och underbart att vara nostalgisk en stund. Som att åka berg- och dalbana inne i själen.

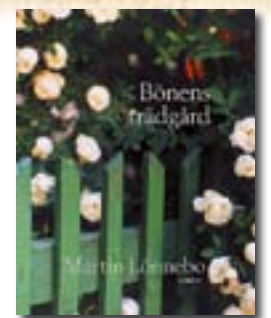
För att jag aldrig trodde att jag skulle läsa en dikt om en femårig pojke som firar jul på gården Emas medan bjälkerklängen snuddar vid grantopparna på Visjärvbacken och gråta för att han fick bära psalmboken.

■ SOFIA TORVALDS

BOK

Bönens trädgård av **Martin Lönnebo** (Libris förlag)

VAD?

Biskop **Martin Lönnebo** har hjälpt många själar på den andliga vägen med sin Frälsarkransen, radbandet som blivit populärt i skriftskolor landet runt. Lönnebo har också skrivit den lilla boken *Bönens trädgård*, en mera traditionell form av andlig övning. Trettio minuter under trettio dagar – eller den tid som finns tillgänglig – och du har ett fungerande böneliv, skulle en driven marknadsförare formulera sig.

TILL VEM?

Bönens trädgård kräver en smula sinne

MÄNSKLIGT!

Mänskligt

– Vad rör sig i huvudet på en karl?

Hft. 24,90

Tio spännande, roliga och eftertänksamma texter om att vara man och människa.

Medverkande: Magnus Björkgren, Mats Björklund, Johan Fagerudd, Patrik "Putte" Frisk, Henrik Huldén (red.), Jonas Jungar, Olav "Oa" Lönnbäck, Jan-Erik Mansikka, Mikael Svarvar och Kenneth Thelen.

Tommy Hellsten:

Du är mer än du anar

– Om konsten att bli vän med sin själ

Inb. 28,90

Hur kan vi leva ett djupare, modigare, rikare och sannare liv?

 Fontana Media

ILLUSTRATION: MALIN AHO

för poesi hos mottagaren för att hon ska kunna tillgodogöra sig texterna. Värdesätter man traditioner är det bra, Lönnbros bok behandlar trots allt klassiker som Fader vår och Herrens välsignelse. Men den är samtidigt en mycket praktisk bok med klara instruktioner som också en tekniker kan ta till sig.

VARFÖR?

Man ger kanske inte ett årskort till ett gym åt någon som visserligen borde men inte har en tanke på att sköta sin kondition. Precis som det virtuella keldjuret Tamagotchi för några jular sen ställer *Bönens trädgård* ett krav på regelbunden omvårdnad. Här är det din egen själ det gäller och boken ger dessvärre inga elektroniska pip.

■ ROLF AF HÄLLSTRÖM

MUSIK

Wrecking Ball av **Bruce Springsteen**

VAD?

Bruce Springsteens senaste skiva *Wrecking Ball* kom ut i våras och fick oerhört bra kritik. Han har verkligen inte tappat stinget. Tvärtom känns det som att han bara blir bättre och bättre.

TILL VEM?

Den här skivan lämpar sig för alla som gillar musik. Den är mycket omsorgsfullt och mångsidigt gjord. Speciellt skulle jag rekommendera den för dem som tappat intresset för Bruce Springsteen. Jag såg honom live i somras under en fyra och en halv timmes konsert på stadion. Jag garanterar att han är i sitt livs bästa form.

VARFÖR?

Wrecking Ball är en mycket välgjord och djup skiva. Springsteen tar upp sin frustration över den ekonomiska krisen och rasar mot Wall Street och korruptionen. Samtidigt behandlar han teman som andlighet och död – vissa låtar känns som hämtade ur en gospel-skiva. Springsteen har alldeles säkert påverkats av sin goda vän saxofonisten **Clarence Clemons** död.

■ JOHAN MYRSKOG

FILM

Förbjuden frukt av **Dome Karukoski**

VAD?

Dome Karukoskis film om två unga kvinnor som lämnar de gammallaestadianska kretsarna i norr och smakar på friheten en sommar i Helsingfors.

TILL VEM?

Till alla som missat den hittills i tron att all inhemsk film är mörk och destruktiv alternativt glättigt humoristisk på ett obegripligt sätt.

Lika mycket är det här en film för den som tror att religion är roten till det onda i världen och i Finland.

VARFÖR?

Förbjuden frukt är en berättelse som innehåller så mycket mer än ramarna lovar. Karukoski går under ytan på schablonbilderna och gör det dessutom i en film med vackert bildspråk och ljuv musik i både bokstavig och överförd betydelse.

■ ERIKA RÖNNGÅRD

MUSIK

Jul av **Romberg**

VAD?

Det här är julsången som **Hans-Åke Manelius** kallat för "den bästa julsången som någonsin producerats i Svenskfinland". Västnyländska syskonen Romberg med ingifta fruar står bakom skivan som innehåller både klassiska och nyskrivna julsånger, allt framfört på klingande finlandssvenska.

TILL VEM?

För den som redan i november lyssnat öronen blodiga på anglosaxiskt tomtegubbstrall kan Rombergs julsången i sin avskalade framtoning kanske återerövra lite av julfriden, till och med så långt in på julfirandet som julaftonskvällen eller juldagsmorgonen.

Är klappmottagaren däremot överkänslig för all form av stämningsfull recitation i samband med musik gäller det att se upp, för dem kan det här bli pinsamt på sina ställen.

VARFÖR?

Bara för Christopher Rombergs underbara tolkning av **Victor Rydbergs** *Bellehems stjärna* är den här skivan värd sitt fulla pris. Det kan hända att jag kommer att spela just den låten på repeat hela härliga julhelgen lång.

CD:n finns att beställa på webbplatsen www.romberg.fi.

■ CHRISTA MICKELSSON

FILM

E.T. av **Steven Spielberg**

VAD?

Biobiljetter är och förblir det hårdaste av paketet men ifall det inte råkar finnas en leffateater på orten faller valet på **Steven Spielbergs** *E.T. The Extra-Terrestrial*, filmen där en akterseglad utomjording kolliderar med den amerikanska förorten. Till saken hör att filmen i år fyller trettio bast, vilket resulterat i en storstilad jubileumssupplaga i blu ray-formatet.

TILL VEM?

I våran familj har vi praktiskt lagt av med julklappar oss vuxna emellan. Följaktligen hamnar E.T. i säcken med julklappar för juniorlaget – vilket inte lär hindra oss andra att ta del av filmen. Det är bara att plocka fram barnet inom sig och hålla i hatten. Rekommenderas från 8-80.

VARFÖR?

Barnatron är den bästa tron – om det så gäller julbisin, andra skägglurkar eller intergalaktiska rackare med ögonen modellerade efter självaste Albert Einstein! E.T. är Spielbergs hyllning till barndomen och det faktum att de vuxna för det mesta är frånvarande (även när de är närvarande) skänker filmen en bitterljuv kvalitet. Till det kommer den religiöst färgade "undertexten" men varför inte bara hoppa upp på hojen och sätta kurs på månen.

■ KRISTER UGGELDAHL

Både för barn och vuxna

BOOK

Singer

Författare: Katarina von Numers-Ekman
Förlag: Schildts & Söderströms

Dagen efter att jag läst **Katarina von Numers-Ekmans** mellanåldersbok *Singer* åker jag buss. Vid Westend händer det där som alla bussresenärer fasar för: en hel skolklass kliver på.

Luften blir tät av vinterlukt och pre-teen-ångest. Kanske också de här barnen går i fyran, liksom Josefin i *Singer*? Jag kastar förstulna blickar på dem och ser genast vilka som är de självsäkra (en har till och med läppstift) och vilka som förlamats av social osäkerhet. Jag visste att det inte är lätt att vara barn och nu vet jag det ännu bättre.

Singer är på många sätt en ledsam bok och samtidigt är den glad och lätt. von Numers-Ekman har lyckats skriva så att den vuxna läsaren vrider på sig i lätt ångest medan barnläsarna (så tror jag) tänker "så här är det ju" och går vidare.

Och vad är då detta "så här är det ju"? Det handlar till exempel om den saken att det finns en obarmhärtig social rangskala också i små skolor ute på den västnyländska landsbygden, och man kommer inte undan att ordnas in i den även om ens mamma dött i cancer när man var en bebis.

Josefin har nästan inga vänner, men hon har en symaskin. När Jonatan flyttar till byn och börjar i samma klass förenas de via hans mammas tygaffär. Jonatan blir lite av spännande-kille-som-varit-med-om-

mycket i 10-årstappning (jämför med såg Jess i Gilmore Girls eller Ryan i OC).

Det är inte svårt för de hjärtlösaste klasskompisarna att räkna ett plus två: Josefin med symaskinen + Jonatan = sant. Men det här händer innan de inser att Jonatan är tuffare än han ser ut.

Till en av de scener som berör mig mest är nät-mobbningen som sker bakom ryggen på den aningslösa pappan som naivt nog trott att han kan skydda sin dotter genom att se till att hon varken har mobiltelefon eller dator. von Numers-Ekman sätter elegant fingret på de ömmaste punkterna hos de vuxna som inte av ondska utan av tanklöshet föser ut sina obehäpnade barn i den djungel som det sociala spelet i en skolklass kan innebära.

I Josefin har vi en huvudperson som har det svårt utan att göra något nummer av det. Tvärtom betraktar hon situationen med ett barns pragmatism. Det är först då hon håller på att förlora honom som läsaren inser hur viktigt det var för henne att få en vän.

Allt det här verkar tungt och jobbigt, men det är det inte. von Numers-Ekman skriver roligt, exakt och levande och **Jenny Lucander-Holm** illustrerar i samma anda. Hon skriver om skam, sorg och ensamhet med en självklarhet som förvandlar det hemska till något hanterbart. Den här boken är en perfekt julklapp för finlandssvenska barn i mellanåldern, barn som nu undnas glädjen i att känna igen glimtar av sin egen vardag. Och när de läst den kan de ge till sina föräldrar – om de inte stannar för att högläsa den tillsammans.

■ SOFIA TORVALDS

KATARINA VON NUMERS-EKMAN skriver lätt och underhållande också om svåra saker som skam och sorg.

FOTO: CATA PORTIN

Fungerande fantasy

BOOK

Bildbindaren

Text och illustrationer: Jenny Wiik
Förlag: Schildts & Söderströms 2012

Jenny Wiik debuterar som fantasyförfattare med *Bildbindaren*, en bok om en 12-årig flicka som med hjälp

av ett konstverk förflyttas till en annan värld.

Det här är en fantasybok av klassiskt snitt: förflyttningen mellan två världar och verkligheter, att den ena världens problem kan lösas i den andra. Grundreceptet är inte revolutionerande men vad gör det om rätten är god?

Huvudpersonen Lucina tampas med 12-åringarnas evighetsproblem: hur blir man accepterad och hur långt måste man gå för att

försvara en kompis som inte är det?

Hon vill hämnas på klassens mobbarpojke, men utan att förstå det dömer hon honom till en tillvaro i en annan verklighet. När hon får en chans att rädda honom griper hon den fast hon är rädd.

Det knepiga med fantasy är att introducera den andra verkligheten utan att det blir svårt eller tungrott, speciellt om den ligger långt från vår egen. Wiik har skapat en värld där läsning och

konst är maktfaktorer som bara de som har pengar och inflytande får tillgång till. Jag hade gärna läst mera om Beonor, de varelsor som befolkade landet och de krafter som får allt att fungera.

Huvudskurken Lon av Xares blir onödigt endimensionell. Det onda blir ack så mycket intressantare om det också har något gott i sig. Den psykologiskt intresserade läsaren blir också besviken på att inte få veta mer om mobbaren

Ludvig, särskilt som det antyds att han har något tungt i sitt bagage.

Som fantasy för lågsta-diets bokslukare fungerar *Bildbindaren* utmärkt. Wiik har lyckats speciellt bra med huvudpersonen Lucina, hon känns tillgänglig och sann.

Lucina får en medaljong som sägs göra det möjligt att återvända till Beonor. Hoppas hon gör det. Hoppas också Ludvig följer med (vill veta mer om honom).

■ SOFIA TORVALDS

Mixa och Matcha

FRÅGESPORT. Mixa och matcha dina kunskaper i Kyrkpressens frågesport. Vår sextonde tävlande är Staffan Bruun. Konstruerad av Jesper von Herten.

MEDTÄVLARE STAFFAN BRUUN

Namn: Staffan Bruun.

Ålder: 57.

Yrke eller titel: Journalist och författare.

Hemort: Helsingfors.

Favoritidrottsgren och/eller -lag: Fotboll. Bland annat klubbarna HJK, Leeds och Roma.

Favoritmat och -dryck: Kräfter och vittvin.

Lyssnar helst på: Kloka ord, crazy humor och The Beatles.

Rekommendera en bok!: Jaroslav Haseks bok om soldaten Svejik.

Tråkigaste hemgörot: Att slåss med elektroniska apparater och få dem att fungera.

Om jag vore en biblisk person vore jag: Borgmästare i Sodom eller Gomorra.

Min åsikt om frågesporter: Underhållande och roligt.

FRÅGESPORTSRESULTAT: 20/25.

STÄDER I SVENSKFINLAND & INVÅNARANTAL (1 OKTOBER)

a) Vasa	1) 60 928
b) Borgå	2) 19 696
c) Raseborg	3) 28 903
d) Karleby	4) 48 990
e) Jakobstad	5) 46 754

Resultat: 2/5.

KÄNDA FISKARTER & DERAS LATINSKA NAMN

a) Gädda	1) Gadus morhua
b) Abborre	2) Salmo salar
c) Atlantlax	3) Perca fluviatilis
d) Torsk	4) Esox lucius
e) Sik	5) Coregonus lavaretus

Resultat: 5/5.

ORT & STÖRSTA PARTI I FULLMÄKTIGE

a) Salo	1) Centern
b) Sjundeå	2) SFP
c) Kouvola	3) SDP
d) Uleåborg	4) Vänsterförbundet
e) Kemi	5) Samlingspartiet

Resultat: 5/5.

DE LITURGISKA FÄRGERNA & SYMBOLISM

a) Svart	1) Tacksamhet och Kristus
b) Vitt	2) Sorg och förgänglighet
c) Rött	3) Den heliga Anden och vittnesbörd
d) Grönt	4) Hopp och vardag
e) Violet	5) Väntan och ånger

Resultat: 3/5.

OVANLIGA SUBSTANTIV PÅ H & DERAS BETYDELSE

a) Habitué	1) Soldat till häst
b) Hyperbol	2) Överdrift
c) Hanrej	3) Gästhem
d) Hospits	4) Bedragen äkta man
e) Husar	5) Stamgäst

Resultat: 5/5.

Resultat: Finländska städer & invånarantal i oktober: a-1, b-4, c-3, d-5, e-2
Fiskarter & deras latinska namn: a-4, b-3, c-2, d-1, e-5
Ort & största parti i fullmäktige: a-5, b-2, c-3, d-1, e-4
De liturgiska färgerna & symbolism: a-2, b-1, c-3, d-4, e-5
Svåra substantiv på H & deras betydelse: a-5, b-2, c-4, d-3, e-1

KYRKANS UTLANDSHJÄLP
actalliance

GE DEN HÄR JULEN EN GÅVA, SOM FÖRÄNDRAR EN FAMILJS LIV I UTVECKLINGSLÄNDERNA.

MEDICINER 20 €

Annorlunda Gåva®

Bekanta dig med sortimentet av Annorlunda Gåvor på nätet annorlundagava.fi eller beställ per telefon 020 787 1201

TUNABERG
TUNARO

Hugo och Maria Winbergs stiftelse upprätthåller servicehusboende på Tunaberg och vårdhemmet Tunaro för svenska pensionärer. Vi behöver dina frivilliga insatser,

kontakta Mona Sandberg, 050-520 2700.

Lediga närvårdartjänster

Vi tar också gärna emot gåvor och testamenten,
kontakta Ken Thilman 040-5568 312.

Vårdhuset följer den hållbara utvecklingens principer. Vi är nu godkända som medlem ECEAT Suomi ry

Majatalo Box Bed & Breakfast Vårdshus Spjutsundsvägen 103, 01190 Box - Sibbo
www.boxvardshus.fi
tel 050 59 24 255 / Gustav Söderström
(slow food östra nyland's ledare)

Hedra minnet

Begravnings-tjänster med tiotals år av erfarenhet. Blomsterarrangemang, unika kistor, urnor.

Leveranser överallt i Finland

Inhemsk kistor från **SHT**

Sibbo Blomster- och Begravnings-tjänst
P. Borg & Co
Stora Byvägen 27, 09-239 2882 • info@borg.fi
www.borg.fi

Vårens resor:

9-15.4 Vin- och matresa till Italien
15-21.4 Holland-Mainau
23-29.4 Gardasjön
3-10.5 Slovenien-Kroatien
22-29.5 Moseldalen

Duvmåla-avgångar 2013:
16-17.2 (fullbokad), 15-16.3, 5-6.4 och 27-28.4

www.ingves.fi

INGVES NÄRPES
Tel. 020-7434530
ingves.narpes@ingvesresor.fi

INGVES VASA
Tel. 020-7434520
ingves.vasa@ingvesresor.fi

Ingves Resor önskar alla kunder en riktigt God Jul och Gott Nytt År!

D-vitamin då det är som bäst. **Prisbelönad!** www.bioteekki.fi

Säkra din tillförsel av vitamin!

Bioteekki Lyko D plus
Stark, 25 µg D3-vitamin och 5 mg lykopen.

Bioteekki Teho D plus
Stark, 25 µg D3-vitamin.

Bioteekki Teho D droppar
Dryg, 10 µg/droppe D3-vitamin.

BIOTEKKI OY
www.bioteekki.fi

Försäljning: Hälsö- och naturkostaffärer, -avdelningar och på apotek.

UR EVANGELIET

”Ty ända till Johannes har allt vad profeterna och lagen sagt varit förutsägelser.”

Läs mera i
Matt. 11:2-10

OM HELGEN

Johannes och julfastan

Söndagens bibliska huvudperson är Johannes döparen. Hans verksamhet var ett tecken på att profetierna om Messias var på väg att gå i uppfyllelse.

Johannes döparens uppmaning till ånger och bättring gäller också oss. Vi får bekänna vår synd och lita på att frälsningen har getts oss i Jesus Kristus. Det här är det viktigaste i julförberedelsen och det man brukar tala om som julfastan.

RUNT KNUTEN

”Kyrkokören på onsdagsturné i Oravais!”

Gullvivan 13.00, Solrosen 13.45, HV-bädden 14.45, Solängen 15.30. Onsdag 19.12.

Grankulla Lucia Maja Mannila

kröns av stadsdirektör Torsten Widén
to 13.12 kl.19 i Grankulla kyrka.

Luciaföljet, Pamela Sandström,
The Dreamers och Ulrik Sandell medv.

Vi sjunger *De vackraste julsångerna* ons 19.12 kl.19 i Grankulla kyrka.
Ulrik Sandell, Heli Peitsalo, Satu Honkala: sång och Katri Tikka: harpa.
Aulaglög med mingel.

INSIDAN

Ansvarig redaktör:
Erika Rönngård,
(09) 612 615 50,
annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen!
Björn Sten 0400 012 390, bjorn.sten@kyrkpressen.fi
Leif Westerling 050 329 4444, leif.westerling@kyrkpressen.fi
Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi

BETRÄKTELSEN ALBERT HÄGGBLÖM

ILLUSTRATION: AMANDA BIEBER

Kristus i våra hjärtan

JULFÖRBEREDELSENA kan säkert variera, men för många hör det till att städa och pynta hemmet. Kanske hemmets storstädning är inbokat till tiden före jul.

Den tredje söndagen i advent bär temat Bered väg för konungen och aktualiserar det viktigaste i julförberedelsen – den andliga storstädningen. Huvudpersonen är Johannes Döparen som genom sin förkunnelse om behovet av omvändelse från synden beredde vägen för Jesu framträdande. Människornas samveten väcktes och de började söka förlåtelse och frälsning. När Jesus lite senare började sin verksamhet, var många människors hjärtan öppna för honom.

I KENYA, där jag arbetade som missionär, uttryckte människor julens budskap på ett tankeväckande sätt. Julen betyder, sade de, att Jesus ska få födas också i våra hjärtan. De hade insett att Jesus inte kom till jorden enbart för att bli lagd i en krubba. Nej, han trädde in i tiden för att genom sitt liv och genom sin död på Golgata kors för våra synder och genom uppståndelsen från de döda, öppna vägen för oss till gemenskap med Gud. När vi förtröstar på Jesu frälsningsverk, flyttar Jesus in i våra hjärtan och blir vår Frälsare och Herre. Jesus kom alltså, för att få bo också i mitt hjärta. Och där Kristus bor i ett människohjärta, där finns sann och salig julefrid. Det var så jag uppfattade kenyanernas julhälsning.

STORSTÄDNINGEN i vårt hjärta skiljer sig från hemmets storstädning. För i hjärtat gör Jesus hela jobbet. Vi kan aldrig själva i tillräcklig grad ändra och förbättra vårt liv, vårt språkbruk och våra handlingar mot Gud och medmänniskor, för att på så sätt göra vårt hjärta fint nog för Jesus att flytta in i. Det behöver vi inte heller göra. Poängen är att vi öppnar vårt hjärtas dörr för Jesus när han klappar på (Upp 3:20), genom att be honom komma in i våra liv. Vi behöver inget dölja för Jesus, och kan det inte heller. För honom får vi visa varje smutsig vrå av våra liv. Då vidtar han arbetet med att städa upp. Han förlåter oss alla synder, läker våra sår, samt helgar och formar oss till att bli mer lik honom.

Det vi ska göra, är att ta oss tid att stilla oss i bön och bibelläsning, både privat och i gemenskap med andra. För Kristus kommer till oss framför allt i Ordet och sakramenten, genom vilka Guds Ande verkar i och med oss, så att Kristus får bo i våra hjärtan.

Albert Häggblom är distriktspräst i Evangeliföreningen

#bönetwitter

”Tack Jesus för att du kan bo i mitt hjärta. Ta du hand om hjärtats storstädning och ingjut där din frid.”

Följ Kyrkpressens böne-twitter på sökordet #bönetwitter

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
Jer. 3:21-25

ANDRA LÄSNINGEN
1 Kor. 4:1-5

EVANGELIUM
Matt. 11:2-10

Tredje söndagen i advent. Temat är ”Bered väg för konungen”.

PSALMFÖRSLAG

10, 14, 12, 427, 5 (N), 3:4-5.

Psalmerna är valda av Tor Lindgård.

VECKANS PERSON

AMANDA BIEBER är 20 år gammal och utbildad grafisk planerare. Hon är uppvuxen i Sibbo men bor numera i Vasa tillsammans med sin fästman och utbildar sig till fotograf i Jakobstad. Amanda har ritat hela livet men har också ägnat sig åt målning, skulptur, etsning och fotografering. Vid sidan av konstintresset tycker hon också om att läsa, och för att hitta ombyte till de mera stillastående intressena tycker hon också om att gå på promenader – antingen i gott sällskap eller tillsammans med sin kamera.

KALENDERN 14-20.12

ÅBOLANDS PROSTERI

KIMITOÖN
Kimito kapellförsamling –
To 13.12 kl 18: Luciakröning i kyrkan. Donner, Sundroos, Lina Källberg.
Sö 16.12 kl 18: De vackraste julsångerna i kyrkan i skenet av levande ljus. Wikstedt, Sundroos. Medv. Darling Borg/solosång, Anders Gintlund/diktläsning
Må 17.12 kl 16: Julbön med Kärkulla boende i förs.hemmet. Puiras, Qwarfordt-Sahlgren, Sundroos. Julgröt.
On 19.12 kl 14: Julfest med andakt och sång på Solkulla. Donner, Qwarfordt-Sahlgren, Sundroos
Västansfjärds kapellförsamling:
Sö 16.12 kl 10: Högmässa. Wikstedt, Noponen
Sö 16.12 kl 11: Församlingens julfest i förs.hemmet efter högmässan.
Sö 19.12 kl 19: De vackraste julsångerna Wikstedt, Noponen, Duo KNEL
Dragsfjärds kapellförsamling –
To 13.12 kl 18: Luciakröning i Dfjärds kyrka. Mura, Södergård
Fr 14.12 kl 18: Familjefest i Fritidsgården. Mura, Södergård, scouterna, barnkören
Lö 15.12 kl 18: Julkonsert i Dfjärds kyrka. Gaudium, Kvintoli+, Baltic Gospel Singers, Tre primadonnir. Lucia, skolorkestern: ”J:s&A:s”. Mura, Södergård.
Sö 16.12 kl 12: Tvåspråkig andakt i advent i Dbruks kyrka. Mura, Södergård
Sö 16.12 kl 15: Familjefest i förs.hemmet. Mura, Södergård, scouterna, barnkören
Må 17.12 kl 18: Tvåspråkig julfred vid Kolagunarna. Puiras, Södergård, Kaj Kulla, Gunilla Åkerberg & Astrid Holm
On 19.12 kl 19: De vackraste julsångerna i Dbruks kyrka. Puiras, Ulla Ylisirniö/saxofon
Hitis kapellförsamling:
Lö 15.12 kl 15: Missionsauktion i förs.hemmet
Sö 16.12 kl 14: Gudstjänst. Kuokkanen, Noponen
Sö 16.12 kl 16: De vackraste julsångerna i Hövdingahus Rodeborg. Kuokkanen
On 19.12 kl 17.30: De vackraste julsångerna i Kansås. Kuokkanen, Noponen
To 20.12 kl 14.30: De vackraste julsångerna på Solglimten. Kuokkanen
To 20.12 kl 16: De vackraste julsångerna i kyrkan. Kuokkanen, Noponen

VÄSTABOLAND

Pargas församlingsdistrikt:
To 13.12. kl 18: Luciaandakt i kyrkan, Grönqvist, Lehtonen.
Sö 16.12. kl 10: Högmässa i kyrkan, Sepponen, Lehtonen. – kl 19: De vackraste julsångerna i kyrkan, Sepponen, Lehtonen.
On 19.12. kl 18: Veckomässa i kyrkan, Backström, Lehtonen.
Nagu kapellförsamling:
To 13.12. kl 18: Luciakröning i kyrkan, Granström, Taulio.
Sö 16.12. kl 16: Adventskonsert och andakt i kyrkan, Granström, Taulio.
Korpo kapellförsamling:
To 13.12. kl 18.30: Luciaandakt i kyrkan, Killström, Granlund.
Sö 16.12. kl 11: Gudstjänst i kyrkan, Killström, Granlund.
Houtsjär kapellförsamling:
To 13.12. kl 18: Luciakröning i kyrkan, Heikkilä, Heikkilä.
Sö 16.12. kl 11: Högmässa i kyrkan, Heikkilä, Heikkilä.
Iniö kapellförsamling:
Sö 16.12. kl 11: Gudstjänst i kyrkan, Vuola.

ÅBO

To kl 17.30: Luciaandakt i Domkyrkan, ÅSFs barnkör.
Lö kl 15: Luciaandakt i S:t Karins kyrka.
Sö kl 12: Högmässa i Domkyrkan, liturg: Mullo, predikant: Bäck, kantor: Danielsson, sång: Anna Edgren.
To kl 19: Veckomässa i Skarpskyttekapellet.
OBS! I månadsprogrammet finns ett fel: där det står att De Vackraste julsångerna skulle vara 16.12, detta stämmer inte. Det riktiga datumet är 23.12 kl 19.
Ingen veckomässa 13.12!

ÅLANDS PROSTERI

HAMMARLAND

16.12 Tredje söndagen i advent: Sång Gudstjänst kl 19 i Hammarlands kyrka, Medverkande Ulf Andersson, Christer Liewendahl. Ingemar Johansson.

JOMALA

Tors 13.12: Sista anmälan till jullunchen för pensionärer tis 18.12 kl. 12.00. Anmäl till kansliet tel. 32830.
Lör 15.12 kl. 16.00 och kl. 19.00: Julkonsert med Mariehamns Kvar-tetten. Inråde.
Sön 16.12 kl. 11.00: 3 sön i advent ”Bered väg för konungen” högmässa Riitta Eklund-Sandström, Roger Syrén, Fredrik Erlandsson och Blåsargrupp. Kollekt för Församlingsförbundet.
Kl. 19.00: Julkonsert med Ålands Musikinstitut.
Tis 18.12 kl. 12.00: Jullunch för pensionärer i Olofsgården. Scia-program, Mats Stenlund, läsning. Anmäl senast tors 13.12 på kansliet tel. 32830.
Kyrkstallet öppet 2.12.2012 –

13.1.2013: vardagar dagtid, söndagar före och efter gudstjänst. Julberättelsen fås på begäran, kontakta Sonja mobil 0457-3427633, e-post: sonja.wine@evl.fi
www.jomala.evl.ax

SUND-VÄRDÖ

Sö 16.12: Högmässa i Vårdö kyrka kl 11.00. Mathias Junell, Katrin Gwardak
Sö 16.12: De vackraste julsångerna på Finska i Sunds församlingshem kl 15.00 (OBS tiden!!). Ulla Junell, Katrin och Henryk Gwardak. Servering! Tervetuloa!

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

Sö 16/12 11.00: Gudstjänst i Kyrkan, Guy Kronqvist, Deseré Granholm.
Sö 16/12 18.00: Julkonsert i Kyrkan. Arr. Korsnäs Lionsklubb.
On 19/12 15.00: Julandakt i pensjonärshemmet Bukettens matsal.

LAPPFJÄRD-KRISTINESTAD

www.lappfjard-kristinestadsforsamling.fi
KRISTINESTAD
sö 16.12 kl 12: Gudstjänst Eklöf, Martikainen
LAPPFJÄRD
fr 14.12 kl 19.30: Ungdomarnas julgudstjänst i kyrksalen. Föräldrar välkomna med! Efteråt öppet i Magasinet.
lö 15.12 kl 17: Julkonsert i kyrkan med Lappfjärds dam-, mans- och pensionärskör, andakt Eklöf
sö 16.12. kl 10: Gudstjänst i kyrksalen Eklöf, Martikainen, sångkvartett.
SIDEBY
to 13.12 kl 18: De vackraste julsångerna i Henriksdals bystuga, Saarinen, Martikainen.
sö 16.12. kl 18: Gudstjänst med de vackraste julsångerna, Saarinen, Martikainen, församlingsorkestern, sånggrupp, servering

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi
Kyrkan: 3 sö i advent 16.12 kl 10 Gudstjänst P.Lassus, Henrica Lillsjö. To 13.12 kl 19 Luciakröning. Sö 16.12 kl 16 Musikinstitutet Legatos julkonsert.
Församlingshemmet: to 13.12 kl 12 Adventssamling med julgröt för pensionärer. Luthergården sö 16.12 kl 18 Julfest.
Rangsby bykyrka: fr 14.12 kl 19 Julauktion.
Arken: fr 14.12 kl 12.30 Träffpunkten.
Tjälrlax bygård: sö 16.12 kl 18 Advents- o. julsånger.

PÖRTOM

To 13.12 kl. 13: Pensionärernas julfest i försh. Gäst Johan Wägar, Pensionärskören.
Sö 16.12 kl. 12: Högmässa i kyr-

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris 8.54)

Fre 14.12 Monica Heikel-Nyberg, Grankulla **Lö** 15.12 8.53 Familjeandakt. "Marias lilla åsna av Gunhild Sehlin. Berättare: Karl Sällström. **Må** 17.12 Jan-Erik Lindqvist, Helsingfors **Ti** 18.12 Jan-Erik Lindqvist, Helsingfors **Ons** 19.12 Jan-Erik Lindqvist, Helsingfors **To** 20.12 Jan-Erik Lindqvist, Helsingfors.

VEGA

Aftonandakt kl. 19.15

Fre 14.12 Ingmar Lindqvist, Esbo (repris från 14.10.2011) **Lö** 15.12 17.58 Ett ord inför helgen, Ekenäs kyrka. **Sö** 16.12 Bo-Göran Åstrand, Jakobstad **Må** 17.12 Mikael Lidman, Nykarleby **Ti** 18.12 Cecilia Forsén, Helsingfors **Ons** 19.12 Cecilia Forsén, Helsingfors **To** 20.12 Cecilia Forsén, Helsingfors.

VEGA

Gudstjänst kl. 13.03

Sö 16.12 Gudstjänst med Ekenäs Missionsförsamling. Predikant: Jonny Forsström. Mötesledare: Jan Tunér. **VEGA**

Gud 50 sö 16.12 kl.15.05

Arkvigstjänst från Hangö kyrka 1994. Predikant och liturg Henrik Helander. Vox Humana, Barnkören och Missionsångarna medverkar. Repris ons 19.12 kl. 16.25. **YLE FEM**

HIMLALIV

Omgiven av skrattsalvor

På scenen vill **Oa Lönnbäck** att publiken skrattar åt honom och med honom. Skrattsalvorna följer honom i vardagen också. Om de tystnar är något på tok. **Sö** 16.12 kl 20.30 i Yle fem, repris ti 18.12 kl. 16.25

kan. Jakobsson, Wikstedt. **To 20.12 kl. 9:** Skolgudstjänst i kyrkan. Sundqvist, Lidman.

ÖVERMARK

Lö 15.12 kl. 19: Konsert med ungdomskören Evangelicum i kyrkan. Jakobsson **Sö 16.12 kl. 10:** Gudstjänst. Jakobsson, Wikstedt. **On 19.12 kl. 19:** Julfest i Bodbacka bönehus. Jakobsson, Wikstedt m.fl. **To 20.12 kl. 14.30:** Andakt med HHN på Alvina. Jakobsson, Wikstedt. **To 20.12 kl. 15.30:** Andakt med HHN på Solgärdet. Jakobsson, Wikstedt.

KORSHOLMS PROSTERI

BERGÖ

Fr kl 20: Ungdomarnas julfest i församlingshemmet **Sö kl 14:** Högmässa, Björklund, Kahlos **On kl 7.45:** Laudes i adventstid

KORSHOLM

Högmässa: 3 sö i advent kl 10 i kyrkan, Snellman, Nordqvist-Källström. **De vackraste julsångerna:** sö kl 16 och kl 19 i kyrkan, kyrkokören, Kör för alla, stråkorkestern, solist Mikael Pennanen-Dahlbäck, kl 16 sjunger Lilla barnkören och Korskolorna, Nordqvist-Källström, Westerlund, Holmgård, andakt Berg. **Smedsby missionsförening tackar:** alla som bidragit till julauktionen som inbringade 2284,75.

KVEVLAX

Julandakt: to kl 13.30 vid Funisgården, Henrik Östman, Patrik Vidjeskog, Pensionärskören. **Barnens julfest:** to kl 18 i kyrkan, Korsholms Lucia, barnkören,

Surprice, Lundström, Östman, Andrén, Karolina Teirfolk fr. Folkhälsan. Därefter servering i fh. Alla barn som önskar få en julklapp, tar med ett paket å 3 €. **Gudstjänst:** sö kl 10, Lundström, Andrén. **De vackraste julsångerna:** sö kl 18 i kyrkan, Lundström, församlingens alla körer, Stråkrdraget, ledare Svante Nylund, Kvevlax Sångkör. **Gemensam bön för bygden:** må kl 19 i Krubban. **Julcafé inbringade 2037 € för Missionen och 392 € för Estlandsarbetet. TACK!**

MALAX

www.malaxförsamling.fi **De vackraste julsångerna:** lö 15.12 kl 18 i kyrkan. Fredrik Kullberg solosång, Trallarna, Kyrkokören. Kyrktaxi. Norrback, Brunell. **Högmässa:** sö 16.12 kl 10 i kyrkan. Norrback, Brunell. **Barnens vackraste julsånger:** sö 16.12 kl 14 i kyrkan. Norrback, Brunell. **Kauneimmat joululaulut:** sö 16.12 kl 18 i kyrkan. Trallarna. Norrback, Brunell. **Ungdomarnas julmässa:** on 19.12 kl 19 i kyrkan. Norrback, Brunell. Efteråt är Socken öppen till kl 23. Socken stängd 20.12-8.1.2013. **Julandakt på Evaehemmet:** to 20.12 kl 13.

PETALAX

Samling för pensionärer och dagediga: fr 14.12 kl 12.30 Gåster: Korsdraget. Björklund, Kahlos, Kontakten, servering, taxi **Gudstjänst med "De Vackraste julsångerna":** III Advent sö 16.12 kl 18 i Nybygården. Medverkande: Björklund, Kahlos, julkör, solist Simon Granlund. OBS! Tid och plats! **Julandakt:** to 20.12 kl 13 i Solbo, kl 14 i pensionärshemmet

REPLIT

Missionsauktion: i Björkögården fr 14.12. kl. 19. Andakt Kaski. **De vackraste julsångerna:** i Replot kyrka lö kl. 18. Församlingskören, solister, bandet Bettanz, Wargh, Kaski. **Gudstjänst:** i Replot sö kl. 10. Kaski, Wargh. **De vackraste julsångerna:** i Björkö kyrka sö kl. 15. Församlingskören, solister, bandet Bettanz, Wargh, Kaski. **Mathörna:** i Björkögården ons 19.12 kl 13. Anmäl för maten senast må 17.12 till Barbro Lähdesmäki eller Jarl Nystrand. Mat 7 €/pers.

SOLF

Be och Te: fre kl. 19 i prästgården. Kvällens gäst: Leon Jansson. **Högmässa:** sö kl. 10, Ann-Mari Audas-Willman, Peter Brunell. **De vackraste julsångerna:** sö kl. 19, Helsingbykören, Solf Blåsorkester, Kerstin Weckström, sång, Kerstin Haldin-Rönn, Ann-Mari Audas-Willman, Peter Brunell.

VASA

TREFALDIGHETSKYRKAN **De vackraste julsångerna för funktionshindrade:** fre 14.12 kl. 10. Tia-Maria Nord, Dan Andersson. **Högmässa:** sö kl. 13, Gunnar Särs, Siv Jern, Monica Heikius. **BRÄNDÖ KYRKA** **Sunday Prayer:** at 1 pm. Liisa Mendelin, Heidi Orori. **Teckenspråkig julmässa:** to 20.12 kl. 18. Maria Lindberg, Jenny Derghokasian, tolk. **DRAGNÄSBÄCKS KYRKA** **De vackraste julsångerna:** sö 16.12 kl. 18. Skrivtolkad. Odd Fellow-kören, dir. Per-Håkan Jansson, Dan Andersson. Andakt: Siv Jern. **SUNDOM KYRKA** **De vackraste julsångerna:** sö 16.12 kl. 18. Malin Lindblom, Sundomkören, dir. Monica Heikius.

VÖRÅ

Gemensamt **Sö 16.12. kl. 10:** Högmässa med kyrkoherdeinstallation i Vörå kyrka. Biskop B. Vikström, Berg, Sundstén, Granholm, gemensam kyrkokör, Lenis sånggrupp, Church Hill Boys m.fl. Missionslunch i Fh till förmån för Kenyamilionen och FMS. Taxi nr. 1 från Österby kl. 9.00 och Seiplax via ABC, Kyrkbacken, Karvat 9.15 via Kaitso 9.20 och Tuckur. Taxi 2 från Kyrkbacken 9.00 via Kimo, Komossa 9.15 via Brännars, Keski och Kaurajärvi 9.30. Anm. senast 14.12. till Thors Taxi tel. 3851 900. Taxi från Bertby 9.15 via Lälax och från Karlsborg 9.45 via Pens. centre och Nygatan. Från Salomaa kl. 9.00 (anmäl till Ari Houtsunen 0500-363 699) Taxi från Österö 8.45 via Kvimo och Maxmo Fh 9.30. Anm. till Brors Taxi tel 0500 366 670 **Vörå** **Fr 14.12. kl. 18:** Tjejräff i ungdomsvåningen. **Fr 14.12. kl. 19:** Julfest i Jöral bystuga. T Klemets, Granholm. Sång och musik av Corinne Järn, Mats Järn och Mathias Nystrand. **Lö 15.12. kl. 19:** Julfest i Karvsor bönehus. T Klemets, Granholm. Program av söndags-skolbarnen. **Sö 16.12. kl. 15:** Julfest i Tuckor byagård. Granlund, Byastäm-

man, Vänggruppen. Liten julklapp medtas. **To 20.12. kl. 13:** Vi över 60:s julfest i Fh. T Klemets, Granholm, Nyman, Nuuja. Program av Rökiö skolas elever. Grötsservering. **Oravais** **Lö 15.12. kl. 16:** De Vackraste julsångerna i kyrkan. Oravais manskör, dir. C-D Wallin, Streng, Sundstén. **Sö 16.12. kl. 15:** Konsert med ungdomskören Evangelicum i Oravais kyrka. **On 19.12:** Kyrkokören turnerar, Gullvivan 13.00. Solrosen 13.45, HV-bädden 14.45, Solängen 15.30. **Maxmo** **Fr 14.12. kl. 11:** Pensionärskören övar i Fh.

PEDERSÖRE PROSTERI

ESSE

To 19: Karabön i församlingsstugan. **Fr 13.30:** Nattvard i Esselunden, Granlund, Johansson. **-20:** Stugokväll i församlingsstugan, Wikblad. **Lö 18:** Julgröt i Punsar bönehus. **Sö 10:** Högmässa, Portin, Johansson. Harmoniakören. **-14:** Julsång i Signegården, Portin, Johansson. **-14:** Sammankomst i Punsar bönehus, P-E Häggman. **Ti 18:** PoP-klubben i församlingsstugan (åk 1-3).

JAKOBSTAD

To 19: Luciakonsert i kyrkan, Sångens Vänner, stadens Lucia, andakt Åstrand. **Lö 17:** Julfest i FC. Julgröt och kaffe (7 €). Program inleds kl. 18, stadens Lucia, musikprogram, Södö, värdar Melita o Jan-Erik Nyman, andakt Krokfors. **Sö 12:** Högmässa i kyrkan, Englund, Krokfors, Södö, Hembygdens vänner-Larsmo sångkör, dir. Mary Frantz. **14:** Julbön på Ahlbäckhemmet, Krokfors, Södö. **15:** SLEF:s julfest i FC, Albert Häggblom, Södö. OBS! Tiden. **15:** Sammankomst i Skutnäs bönehus, Magnus Enkvist. **18:** Fokus i FC. Bibelskola: "Samuelsböckerna", Krokfors. Barnsamling med Heidi och Niklas Storbäck, julklapp 2 €. **On:** 18 Högmässa på finlands-svenskt teckenspråk i FC, dövspräst Maria Lindberg. Servering. **To 14:** Julbön på De Gamlas Hem, Turpeinen, Södö.

JEPPÖ

Sö 16.12 kl 12: Gudstjänst, Forslund och Enroth, kyrktaxi. Genast efter gudstjänsten Röda Korsets "grötfest" i församlingshemmet. Alla pensionärer välkomna med! Tal av Bosse Kronqvist, luciaprogram mm. Taxi retur efter grötfesten. **Ti 18.12 kl 19:** Dagklubbens julfest i församlingshemmet.

KRONOBY

Musikcafé Lyktan "julspecial": lö 20.00-24.00 **SLEF:s julfest:** sö 10.00 i fh, Albert Häggblom m.fl. **De vackraste julsångerna:** sö

18.00, Barnkören, Fyrklövern, Malin Storbjörk **Julglögg:** sö 19.00-20.00 i lilla salen för alla förtroendevalda och frivilliga medarbetare. Välkomna! **Scouternas julfest:** 17.30-20.00 i fh

LARSMO

To 13.12 kl. 17.30 Julbön: vid Sandlunden. **Fr 14.12 kl. 12 Jul i gemenskap:** i församlingshemmet. Väntjänsten inbjuder till julfest med Lucia, diktläsning Dage Holmborg, sång av barn, andakt Karolin Höggberg, julgröt och kaffe. Behöver du skjuts eller ledsagare, ring diakonissan Carina Lassila tel. 040 707 4062.

kl. 19: Ungdomarnas julfest i Xodus. Nattvard, Sjöblom.

Lö 15.12 kl. 19 Kauneimmat joululaulut: i församlingshemmet, Wiklund, Septimen, Oktaven, andakt Sjöblom. Heidi Tyni medverkar.

Sö 16.12 kl. 10 Gudstjänst: Sjöblom, Wiklund, sång av Mathias Svenfelt. Kyrkvärd: Finholm. **kl. 11.30 Holm söndagsskola:** Julfest i bönehuset.

kl. 18 De vackraste julsångerna: Wiklund, Församlingskören, andakt Sjöblom. Christine Björkskog medverkar.

To 20.12 kl. 18 Karagruppens julfest: vid Inremissionshemmet. Julmiddag å 15 €. Marko Sjöblom medverkar. Anmäl gärna ditt deltagande åt värdinnan Eivor, tel. 050 320 7310.

MUNSALA

Lö kl 18 Julkonsert med Sångens Vänner: i kyrkan, dir. Sirpa Lilius. Programblad 10 euro. **Sö kl 10 Högmässa:** i kyrkan, Forslund, Ronny Borgmästare. **On kl 18.30 Nätet:** ungdomarnas julfest.

NEDERVETIL

Kyrkokören: ingen övning i kväll **Barnkören:** övar ikväll kl 17 **Luciakröning:** fr kl 19 i kyrkan. **Gudstjänst:** sö 10, Norrback, Anna-Karin Haals. **Kyrkokören:** övar sö 17 inför konserten. **KUs julkonsert:** sö 19 i kyrkan, KU:s blåsorkester, kyrkokören, damkören, Nice Noise-kören, Lucia, andakt Per Stenberg. **Julandakt:** on kl 8 i fh för ortens företagare och anställda. **Julfest:** on 13 i Sandbacka Vårdcenter.

NYKARLEBY

To kl 13: Samtalsgrupp för män **Lö kl 19:** Ungdomarnas julfest i fh **Sö kl 10 Högmässa:** Edman, Ringwall, tvårfliöt: Jessica Aho **- kl 12:** Julandakt och söndags-skolavslutning i Markbygården **- kl 14:** Besökstjänst, julbesök på Hagalund **Lö 12.1.2013:** Musik- och missionsdag med Furahakören och Mona och Alf Wallin

PEDERSÖRE

Gudstjänst: Sö 10 i kyrkan, sånggrupp från Musikhuset, lit. Häggblom, pred. Erikson, kantor Sandstedt-Granvik, textläsare Nina Wikström, dörrvärdar Bennäs **De vackraste julsångerna:** Lö 19 sjungs i kyrkan, stadens lucia,

Kyrkokören, St Olofskören, Manskören, Barnkören, kantorerna Sandstedt-Granvik och Nyholm, kollekt till FMS julinsamling för att främja läskunnigheten bland barn i Asien. Varmt välkommen! **Julkrubban:** är öppen från lucia-dagen. Finns invid klockstapeln vid Pedersöre kyrka.

Andakt: Fr 14 i Pedersheim, Purmo församling **Julfest:**

- Fr 18.30 med Lepplax dagklubb i bykyrkan
- Sö 13 Söndagsskolan i Lepplax i samlingshuset (Obs platsen!)
- Sö 14 Söndagsskolan i Flynnängens bönehus
- Sö 14 Söndagsskolan och byns gemensamma i Lövä bönehus, Näse, Sandstedt-Granvik **Forsby sångkör:** Fr 19 övar i bykyrkan **För ungdomar:**
- Fr 20 Night Café i Kyrkhemmet, Björk
- Lö 20 Ungdomssamling i Flynnängens bönehus **Julkonsert:** Sö 18 med Tonfallet i kyrkan, programblad, andakt Häggblom

PURMO

Lö 10-13: Skriftskola i Prästgården **Sö 19:** obs tiden! Musikgudstjänst i kyrkan med "De vackraste julsångerna", khden, kantorn, lucia, kyrkokören, strängbandet, Heidi Tyni avtackas. (ingen förmiddagsgudstjänst!) **To (20.12) 8:** Purmo skolas julgudstjänst i kyrkan, khden, kantorn **14:** Andakt i Sisbacka pens.bost.

TERJÄRV

Ungdomssamling: fr 14.12 kl 17.30, förs.h. **Manskörens julkonsert:** lö 15.12 kl 19 i kyrkan, dir. Bill Ravall; solosång, Karita Jungar, M. Store. **Gudstjänst:** 3 sö i advent 16.12 kl 10, khden, S. Smedjebacka. **Kyrkokören:** besöker to 20.12 Backebo kl 13, Gruppboendet kl 13.40 och Terjärv vårdcenter kl 14.15. **Skolgudstjänst:** fr 21.12 kl 9. **Barnens julandakt:** fr 21.12 kl 10. **Ungdomarnas julfest och uppsettarkväll:** fr 21.12 kl 19, förs.h.

REGION 2

DOMPROSTERIET

BORGÅ

Sö 16.12 kl. 12: Högmässa i domkyrkan, Eisentraut-Söderström, Ekholm, Ingmar Hokkanen, Trio ad Libitum **Må 17.12 kl. 17:** De dövas julfest i finska församlingshemmet, Lundagatan 5, Irina Lemberg, Anu Peltomäki, Maria Lindberg **De vackraste julsångerna** **Fr 14.12 kl. 13.30:** Ernestas servicehus, Smeds, Helenelund **Fr 14.12 kl. 18.30:** Folkets hus, Tolkis, S Lindgård, Tollander, Camilla Wiksten-Rönbacka **Sö 16.12 kl. 16:** Mariagården, Gammelbacka, Eisentraut-Söderström, I Helenelund, Cawiarkören **Sö 16.12 kl. 18:** Borgå domkyrka, S Lindgård, Söderström, Tollander, Domkyrkokören **Ti 18.12 kl. 14:** Lagmannens servicehus, Puska, Söderström, Damkören Primadonna **Fr 21.12 kl. 17.30:** Mikaelskapet, Fagersta, Finlands Lucia, Eisentraut-Söderström, Helenelund

Ett stort tack

till alla som genom förbön, frivilligarbete, donationer, översättningar eller på annat sätt deltagit i vårt arbete under året.

Tack vare Er har vi kunnat sprida evangelium och bistå vår nästa.

Vi önskar Er alla en Fridfull Jul och ett Välsignat Nytt År!

Finska Missionssällskapet r.f.

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Boende i Helsingfors sökes av snäll, lugn, skötsam och städglad Dansk-Svensk forskningsassistent. Till mitten eller slutet av Januari vore det tacksamt att hitta eget eller delat boende. Då jag verkar samlad på mig lite känsligheter för moderna byggnadskemikalier vore boende i välhållna äldre hus extra uppskattat. Max ca 730e får hyran ligga på. 050 320 2616 / michael@knappek.org.

Två rökfria flickor på 22 år önskar hyra en 2:a eller 3:a i centrala Helsingfors, från och med februari. En av oss jobbar och den andra studerar veterinärmedicin. Vi är pålitliga och ansvarstagande. Tel. 0504639394.

21-årig rök- och djurfri studerande & arbetande tjej söker 1:a eller liten 2:a i gott skick i centrum av Åbo. Kontakta mig per telefon: 0503221369

UTHYRES

2 r+k, i 1. vån, inglasad balkong o egen bastu i Ekenäs. Tel: 040-537 5937

DIVERSE

Hemhjälp sökes för äldre dam i huvudstadsregionen. Förfrågningar 050 5951682

Optisk specialaffär

Torggatan 9 Tel. 018-19 226
Mariehamn

BERÄTTA OM DIN FÖRSAMLING!

Den här sidan finns till för dig. Roliga verksamhetsidéer, festliga jubileum eller en viktig gemenskap. Skriv, fotografera och berätta om vad som händer i DIN församling! Skicka in din artikel till redaktionen@kyrkpressen.fi. Redaktionen väljer och redigerar materialet.

I MIN FÖRSAMLING

Annonsera i

KP.
KYRKPRESSEN

Med en annons
når du hela
Svenskfinland.

Spara energi och
pengar!

Du når oss på:
0400 012 390
050 329 4444, 050 092 4528

Eller via e-post:
annons@kyrkpressen.fi

www.kyrkpressen.fi

KLEMETSKOG KYRKOSÅNGARE uppträdde under De vackraste julsångerna i Klaukkala kyrka.

Femhundra svenskspråkiga i Nurmijärvi

Fyra år i följd har Nurmijärvis viborna samlats i Klövskogs kyrka för att på fredagen före första advent via sång- och andaktsstunden "De vackraste julsångerna" få den rätta julstämningen inombords inför de kommande julfestligheterna. Så också i år, men i år hade sång- och andaktsstunden fått konkurrens om besökarna. I Nurmijärvi kyrkoby uppträdde Jari Sillanpää på Lions välgörenhetskonsert. I Rajamäki var det fyrverkeri och i Klövskog uppträdde unga musikanter i församlingsgården intill kyrkan. Då dessutom snöstormen Antti ven i knutarna och de som inte behövde gå ut höll sig hemma hade vi bara 35 närvarande i år mot 60 året innan i Klövskogs kyrka. Vi som vågat oss ut i snöoväd-

ret blev emottagna av kyrkans värme och blev bjudna på en oförglömlig sång- och andaktsstund.

Klemetskog kyrkosångare hör som namnet säger hemma i grannkommunen Tusby by Klemetskog, på finska Ruotsinkylä. Klemetskog kyrkosångare föddes i samband med biskopsvisitationen i Tusby tvåspråkiga församling år 1976 och kören har sedan dess uppträtt i bl.a. Danmark, Estland, Sverige, Norge och Ungern. Klemetskog kyrkosångare uppträdde första gången år 2002 i Nurmijärvis kyrka och sedan år 2009 i Klövskogs kyrka på fredagskvällen före första advent. Som pastor vid "De vackraste julsångerna" i år fungerade Klövskogs pastor Riitta-Leena Sihvo-

la. Klövskogs kantor Mikko Peltokorpi, som vid tidigare tillfällen lett kyrkosångarna, var på pappaledighet så i år hade kantor Anni Nummela lånats in från Alberga i Esbo. Hon klarade uppgiften galant. Kaj Andersson, kaplan i Vanda svenska församling, höll andaktsstunden. De svenskspråkiga i Nurmijärvi har tidigare tytt sig till Helsingfors församling, numera Vanda svenska församling, i kyrkliga sammanhang. Skriftskola på svenska sker oftast för Nurmijärvis svenskspråkiga tillsammans med ungdomar från Vanda i Vanda svenska församlings regi.

Nurmijärvi är en av de få orter i Finland där de svenskspråkigas antal ökar. År 1985 fanns det 220 svenskspråkiga av 25 000 invånare to-

talt i Nurmijärvi. I dag är de svenskspråkiga litet över 500 till antalet i en kommun med 40 600 invånare. Ett daghem på svenska fick vi år 1997. Daghemmet Äppelgården flyttade år 2006 in i ett splitternytt hus i Klövskog med plats för 54 barn. Nurmijärvi fick sin första svenska skola år 2004. Lågstadiet Vendlaskolan har drygt 50 elever och behöver större utrymmen. Svenska föreningen i Nurmijärvi, grundad år 1995, ordnar tillsammans med daghemmet Äppelgården och församlingen en gemensam julkyrka på svenska för barn och vuxna. Julkyrkan som firas i Nurmijärvi kyrka brukar besökas av cirka 150 svenskspråkiga och hölls i år tisdagen den 11.12.

I MIN FÖRSAMLING

Klövskog är Nurmijärvis största by med 17 000 invånare varav drygt 250 svenskspråkiga. Tillsvidare är kyrkobyns julkyrka och Klövskogs "De vackraste julsångerna" det enda som sker på svenska inom Nurmijärvi församling. De svenskspråkiga, som inte deltar i moderförsamlingens finska verksamhet, söker sig för det mesta till Vanda svenska församling.

■ MAGNUS RÖGÅRD

TILL SALU

5-stämmig helmekanisk piporgel, Heinrich 1976, säljes till högstbjudande.

Skriftligt anbud bör vara Larsmo församling tillhanda senast 10.1.2013, på adress Marieholmsv. 23, 685 70 Larsmo

Mer information ges av t.f. kantor Hans Wiklund, tel. 050-4360249. E-post: hans.wiklund@evl.fi

Stiftsgården Lärkkulla

önskar sina medlemsorganisationer, samarbetspartner och vänner

Fridfull Julhelg
och ett välsignelserikt
Gott Nytt År

ESBO FÖRSAMLINGARS SERVICECENTRAL ÖPPNAS DEN 2 JANUARI 2013.

Kontaktuppgifter och elektroniska tjänster

Adress
Kyrkogatan 1, 02770 Esbo
PB 200, 02771 Esbo

Servicecentralen är öppen
mån-fre kl. 8.00-15.00

Gravkontoret
Tfn 09 8050 2200
Fax 09 256 7212
hautatoimisto.espoo@evl.fi

Jourhavande präst
Tfn 09 8050 2602
mån-fre kl. 8.00-15.00

ESPOON SEURAKUNNAT ESBO FÖRSAMLINGAR

Bokningstjänster: dop, vigsel, begravning
Tfn 09 8050 2601, palvelukeskus.espoo@evl.fi

Registertjänster: ämbetsbetyg och släktutredningar
Tfn 09 8050 2600, palvelukeskus.espoo@evl.fi
www.esboforsamlingar.fi/ambetsbetyg

Bokning av läger- och kurscenter
Tfn 09 8050 2890, kurssikeskus.espoo@evl.fi
Bekanta dig med lokalerna på adresserna:
www.hilanleirikeskus.fi, www.velskola.fi och www.hvittorp.fi

Beställning och avbeställning av Kyrkpressen
Tfn 09 8050 2600, essetilaukset.espoo@evl.fi

www.esboforsamlingar.fi/servicecentralen

INKAST THOMAS ROSENBERG

Ljusklara hägring

I KVÄLL sprider hon sin värme och sitt ljus, Svenskfinlands Lucia. Och inte bara hon utan också alla hennes kolleger runt om i det svenska Finland. En av de vackraste traditioner vi har, och en underbar symbol för Svenskfinland. En ljusklar hägring vittnande om hopp och tro, framburen av idel välvilja och ett lika varmt som självupppoffrande engagemang.

Att det finns både en rikslucia och lokala Lucior är symptomatiskt för vårt sätt att finnas till, också i egenskap av finlandssvenskar. Vi behöver sammanhållande symboler men vill också leva lokalt. Livet är väldigt platsbundet, och vi behöver alla vår egen Lucia.

Så är det också när det gäller anden. Den är i högsta grad parokial, som det heter inom kyrkan, det vill säga knuten till den lokala gemenskapen. Det gäller i första hand de kyrkligt aktiva, för vilka församlingen är ett hem. Men det gäller också de ljummet kristna, för vilka kyrkans rum är viktiga fästpunkter i tillvaron, rum som kyrkan, kapellet och gravgården. Inte ofta, men vid årets och livets stora brytningspunkter.

Platsen och dess betydelse är kanske det som vårt svenska stift sist och slutligen kommer att stupa på. Kommunreformerna ställer kyrkan mot väggen, åtminstone så länge strukturerna måste följas åt. Vilken modell man än går in för inom kyrkan har det förödande konsekvenser, inte minst språkligt.

I en ovanligt snabbt skriven, välriktad och väl-tajmad Magma-rapport granskas läget av Gustav Björkstrand. Få är väl som han skickade att göra den analysen. Men det jag saknar är djärvheten. Att kyrkan är ett skepp som vänder långsamt vet vi. Men nu klämtar faktiskt klockorna för vårt svenska stift, och då måste man våga höja rösten.

Björkstrand är medveten om detta, men kvitterar ändå det uppenbart bästa alternativet på två ynka sidor, det vill säga ett icke-territoriellt stift som man tillhör oberoende av var man bor. Något som nu gäller enbart Tyska församlingen och Olaus Petri. Han finner visserligen tanken intressant och värd en utredning, men är föga hoppfull och förordar samfällighetsmodellen som den minst dåliga.

Bland argumenten mot ett personbaserat stift nämns ofta rädslan för att solidariteten i Svenskfinland inte räcker till. En gemensam skattesats innebär ju att man i de större städerna – där församlingsanknytningen generellt är svagare – får sin skatt höjd medan de flesta övriga får den sänkt.

Jag tror inte det väger speciellt tungt när det kommer till kritan. Men den tuva som kanske stjälp det svenska stiftslasset är parokialiteten – inte för att kyrkan klänger fast vid den (för det tror jag inte) utan för att vi människor är platsen trogna. Också om det innebär att vi får dagtinga med språket.

Motsvarande ser vi i kommunerna, där tvåspråkiga och i praktiken finska lösningar föredras framom regionöverskridande svenska. Och det är ju paradoxalt, förstås; att den sekelgamla drömmen om ett svenskt och helt självständigt stift förblir en ljusklar hägring då den äntligen ser ut att kunna förverkligas.

Tomas Rosenberg är sociolog, skriftställare och samtidsanalytiker.

”Det jag saknar är djärvheten.”

KYRKLIGA UTBILDNINGAR

Personalutbildningar också i Nykarleby

Med anledning av ledaren i senaste KP och artikeln om kyrkans personalutbildning vill jag påpeka några saker. Det är inte bara Lärkkulla som planerar och genomför kyrkans personalutbildning. FMS, KCSA och KREDU (Kristliga Folkhögskolan i Nykarleby) finns också med i Kyrkans svenska personalutbildning som aktörer. En del av kurserna är också placerade på vår skola. Vi på KREDU har av tradition planerat en ganska stor bit av fortbildningen för barnledarna och kyrkvaktmästarna eftersom vi har båda utbildningarna på vår skola. Numera gör vi det tillsammans med KCSA.

Rådplägningsdagar för barnledare, kyrko- och fastighetsbetjäningen och kansli- och informationspersonal planeras och genomförs vi tillsammans med KCSA och Borgå stifts domkapitel.

1998 startade Grundex-

”Vi på KREDU har av tradition planerat en ganska stor bit av fortbildningarna för barnledarna och kyrkvaktmästarna.”

amen i barn- och familjearbete, som ger barnledarbörighet på vår skola. Vi utbildar fortfarande kyrkliga barnledare, som är den största gruppen av anställda inom kyrkan. Utbildningen är numera treårig (120 sv) och ger också behörighet att arbeta kommunalt som barnskötare. Studera kan man både på ungdomsstadiet och som vuxen genom fristående examen med läroavtal. Vi har tre årskurser på ungdomsstadiet

och två grupper fristående studerande, en grupp i Nykarleby och en grupp i Helsingfors. Därtill utbildar vi Helsingfors stads personal som fristående examen. Det betyder att vi utbildar ca 80 barnledare just nu, vi har kontinuerlig intagning för vuxenstuderande. Kyrkvaktmästarexamen kan man

också avlägga på vår skola som fristående examen.

Det här som information till KP:s läsare.

Välsignad julhögtid önskar

GÖREL AHLNÄS
Rektor på KREDU
(Kristliga Folkhögskolan i Nykarleby)

FRÅGESPALT PÅ NÄTET

Bedrövliga svar i ”Fråga prästen”

För en tid sedan hade KP en artikel om nätfrågespalten ”Fråga prästen”. Jag var inne på sidorna och såg lite vad som sades och blev fullständigt förfärad. De frågor som ställs är ärliga, raka och relevanta, men de svar som ges är bedrövliga.

Som ett exempel kan nämnas en fråga från två gymnasieflickor som känner dragning till varandra. De är medvetna om att utlevd homosexualitet är synd och så undrar de ”hur vi kan få uttrycka vår kärlek till varandra utan att hamna i helvetet och får känna Guds vrede?”. Svaret de fick av prästen lydde (i urval): ”Jag är troende och tycker inte att homosexuell kärlek är synd. Jag tror inte att man hamnar i helvetet och får känna Guds vrede för att man älskar en person av samma kön ... Och jag kan inte för mitt liv förstå att

homosexuell kärlek skulle vara synd.”

Så här kan inte en luthersk präst svara! Kyrkoordningens första paragraf gör klart att det är bibelordet som gäller som högsta norm i vår kyrka, och detta bör en präst hålla sig till. Och vad Bibeln säger om utlevd homosexualitet är glasklart. Likaså vad som sägs om att förleda ”en av dessa små som tror på mig (Jesus)” (Matt. 18:6). Detta kommer farligt nära att förleda människor! För att säga det milt.

Slutsatsen blir, tyvärr, att om man i dag vill ha klara, bibliska, svar på sina frågor ska man INTE fråga prästen.

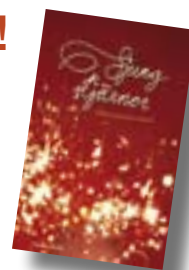
Ett försök till ett bättre svar finns att läsa på <http://kristiannyman.blogspot.fi/>

KRISTIAN NYMAN

Esse

Julens alla dikter!

Den perfekta julgåvan till varje hem! Öppna en skattkista fylld med vinterns vackraste dikter – här finns 83 finlandssvenska dikter av 47 olika författare.

Sjung stjärnor
– Dikter om vinter och jul Hft 24,90

Fontana Media

Annonsera i Kyrkpressen!

Kontakta våra annonsförsäljare:

Björn Sten 0400 012 390,

Leif Westerling 050 329 4444, **Jonny Åstrand** 050 092 4528

Eller via e-post: annons@kyrkpressen.fi

Annonsinfo på www.kyrkpressen.fi

SYDAFRIKA	MÅ BRA PÅ SPA
En upplevelse utöver det vanliga! 27.2.-10.3.2013	Skön avkoppling i Pärnu! Boka din spa-resa i januari-mars 2013 senast 28.12.2012 och få fullpension på köpet! Resor 23.2-2.3, 9-16.3, 24-31.3. samt korta resorna 24-27.1 och 28-31.3.
EUROPA	UMEÅ – SHOPPINGRESA
Riga påskresa 28-31.3.2013 Garda – Norditaliens smycke 8-14.4.2013 Mainau och Holland med Blomstertåget 16-22.4.2013 London 23-28.4.2013 Azorerna 25.4-2.5.2013 Frankrike - vinresa 3-9.5.2013 Franska rivieran 11-17.5.2013	De traditionella endagsresorna med Vasabåtarna till Umeå börjar efter nyår! Bussrutten: Vörå-Oravais-Vasa. Resor 4.1., 10.1., 26.1., 2.2., 16.2., 23.2., 28.2.
<p><i>Vi tillönskar alla tidningens läsare God Jul och Gott Nytt Resear!</i></p> <p>www.ot-resor.fi </p> <p>06-318 4000</p>	

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi
Fax: (09) 278 4138.

Insändare måste förse med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.

Standardlängden för de kortare insändarna är 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna. Insänd text returneras inte.

Radbytet är en längre insändartext med bildbyline som rymmer 2 000 tecken. Vill du skriva ett Radbyte bör du kontakta redaktionen på förhand.

JULKLAPP VÅNDA

”Ifall tunga högtidstraditioner frivilligt läggs bort måste de kanske ersättas av meningsfulla nya. Men vilka?”

Lars-Johan Sandvik i Vasabladet om julklappsfokuseringen

SKOLAVSLUTNING ADVENT UTAN GUD

Trivseltomte ingen lösning

Om inte kyrkan vårdar sig om julevangeliet, den kristna berättelsen och kulturarvet kommer ingen annan att göra det heller, skriver **Barbro Matzols** i Kyrkans Tidning.

Att prästen reduceras

till en sorts konferencier eller trivseltomte löser ingenting. Man behöver möta framtiden med frimodighet, integritet och självförtroende. Att våra barn och unga får veta varför det hänger stjärnor i fönstren handlar väl om rätten till social, moralisk och andlig utveckling?

LUCIA JULIA Hanhikoski provar mössor. Allt lucia bär ska vara vitt – utom bältet förstås.

”Jag vill det här!”

Lucia Julia Hanhikoski tror att möten med medmänniskor ger henne kraft att orka med luciauppträdandena – som kan bli så många som nittio.

TEXT OCH FOTO:
SOFIA TORVALDS

I dag ska 18-åriga **Julia Hanhikoski** skrida ned för Helsingfors domkyrkas trappor med ljus i håret. Det är den här dagen som syns, men lucia har många fler uppdrag än så. Sammanlagt beräknas de bli omkring nittio – under de brädaste dagarna blir det upp till nio per dag.

Jag träffar Julia Hanhikoski tillsammans med två luciamammor i det stora varuhuset i centrum av Helsingfors. En dryg vecka före luciadagen är det shopping som gäller – allt annat finns men stövlar och strumpor behöver lucia ännu. Att hitta vita

stumpbyxor som är tillräckligt tunna är inte lätt – kanske på bröllopsavdelningen?

Lucia har haft bråda dagar men strålar övertygande. Luciamammorna intygar att årets luciafoto blev utmärkt: fotografen var lyrisk.

Under december ska hon åka runt och besöka bland annat äldreboenden, barnhem, sjukhus, skolor och daghem.

Du ska hinna med en massa uppdrag som Finlands Lucia. Vilket tänker du särskilt på och önskar att ska gå bra?

– Allihopa förstås! Men att uppträda i domkyrkan är stort och det kommer så snabbt. Så jag är lite nervös för att jag ska hinna lära mig alla sånger. Jag vill inte trassla till det ... Jag tänker också på att jag vill möta alla människor jag träffar på rätt sätt.

”Jag vill möta alla människor jag träffar på rätt sätt.”

Lucia Julia Hanhikoski

Du blev anmäld av Kristina Klingenberg som är kantor i Karleby svenska församling. Vad var det som fick dig att svara ja när hon frågade om hon fick anmäla dig?

– Hon sa ”nu har du några timmar på dig”. Jag tänkte att det är roligt att ha lite spänning i livet så jag sa ”varför inte, jag har ju varit lucia många gånger”. För två år sedan var jag Karlebynejdens lucia och då trodde jag att det skulle vara sista gången jag lussade. Men så fick jag höra om det här och det lät trevligt. Och chansen att blir vald var ju heller inte så stor, tänkte jag. Men jag var jätteglad då jag kom med bland de tio. Nog vill jag det här!

Du är abiturient. Hur ska det nu gå med skolan?

– Jag tror det ska gå bra. Jag planerar min tid ganska ordentligt, jag är van vid att ha en fullspäckad kalender med allt nedskrivet och planerat. Jag har inte så många kurser för tillfället och två av dem är nätkurser som säkert går att flytta. Vi har så snälla lärare. Man måste ju orka läsa till skrivningarna sedan på våren, men det ska nog gå bra.

Du leder lovsång i din försam-

ling. Vilken församling är det?

– Jag hör till finska församlingen i Karleby men är aktiv i Karleby svenska församling. Jag har varit med på läger och ungdomssamlingar. Vi har en bra församling med många aktiva ungdomar. I Karleby är det vanligt att man är med i församlingen – speciellt på svenska sidan.

**Du har fått en kristen uppfost-
ran. Vad betyder det?**

– Det var inte en så enkel fråga! Det handlar om vad man tror på och livet efter döden. Att man har den där tryggheten, att man inte går ensam här i världen. Och lite om vad som är rätt och fel. Fast jag skulle inte säga att jag är så strikt och bara ser svart och vitt på saker. Mest handlar det om den egna relationen till en högre makt och att ge svar på viktiga frågor.

Luciaberättelsen är en på många sätt tragisk historia. Har du grubblat över den och försökt leva dig in i rollen?

– Vi fick veta det mest väsentliga på de tios dag: när Lucia levde och varifrån hon kom och så. Jag har nöjt mig med det och inte googlat för att få reda på mer.

Du har också haft tuffa perioder i ditt liv. Hur har du orkat igenom dem?

– Vi har haft ett par sjukdomsfall i familjen som varat en längre tid. Det har nött på familjen. Då lärde jag mig att jag behöver hitta mina egna saker för att orka med vardagen. Att hitta en väg att stöda andra och samtidigt orka själv. Man måste fundera och granska sig själv och fråga sig hur man ska orka allra bäst. Själv är jag sådan att då jag har mycket skoljobb så är det tungt men samtidigt klarar jag mig bäst då – då har jag mycket annat att tänka på om jag går igenom en jobbig period.

Hur får du kraft att sprida glädje till andra?

– Det är ju många olika slags människor jag träffar. Då jag märker hur mycket det betyder för dem att träffa lucia ger det kraft. Jag tror fortfarande att det ger mer än det tar.

Temat för årets luciainsamling är ofrivilligt ensamma äldre. Om du tänker på andra 18-åringar du känner, vad skulle du ge för tips till dem – vad kunde de göra för till ex-

empel en äldre släkting i deras omgivning?

– Mitt tips är enkelt: bara att besöka någon äldre och lyssna på hur de mår. När det gäller mina egna mor- och farföräldrar har jag märkt att det viktigaste är att de har någon att tala med, någon som lyssnar på dem. Jag tror att det är mer värt än typ en gungstol. Att man verkligen möts och att vi inte bara tänker ”du hör inte till min generation”.

Du kommer från Karleby men har många uppträdanden i södra Finland. Var bor lucia?

– Först bodde jag på hotell. Men sedan hyrde Folkhälsan en lägenhet som jag får bo i under hela luciatiden. Den känns lite mer som ett hem.

Vilken är din favoritjulsång?

– Jag tycker mycket om *En stjärna lyser så klar* som Carola sjunger. Den har jag gillat sen jag var liten.

Hinner du hem till jul?

– Jo! Då ska jag träffa mina syskon och föräldrar och hunden och vi ska till julkyrkan och äta mycket och öppna paket. Ganska traditionellt! Fast jag har inte riktigt hunnit tänka på det än ...